¶ Indulgentie Eccleſiaꝝ Urbis Rome.

In iſto opuſculo dicit quomodo Romulus ꝛ Remus nati ſūt/ꝛ educati. Et poſtea quo modo Romulus factus eſt primus Rex Romanorum/ꝛ Cōditor Urbis Romane. Quomodo ꝛ quādiu ipſe ꝛ ſucceſſores ſui rexerunt. Et etiā de Imperatoribus Romani Imperij: qualiter imperauerunt: a Primo Iulio Ceſare vſqꝫ ad tempus Cōſtantini magni Imperatoris. Et quo modo Conſtantinus a Lepra eſt curatus: Et a beato Silueſtro baptizatus. Quomodo ſanctus Conſtantinus Eccleſiam Romanam dotauit: ac beato Silueſtro: omnibuſqꝫ ſuis ſucceſſoribus Romanī. Pontificibus/totam Italiam/ omnes Prouincias Occidentales/ Regiones/ Loca/ Ciuitates ꝛ Inſulas: que circa Italiam ſunt pio affectu dedit.

¶ De Indulgētijs omnium Eccleſiarum/ ꝛ Reliquijs: que Rome exiſtunt.

¶ Item de Stationibus in eiſdem Eccleſijs per circulum Anni ꝛc.

Roma Ciuitas ſancta/ Caput mũdi. Anno poſt euerſionem Troie. CCC.v. Mũdi vero. M.cccc.⁊.l. Romulus ⁊ Remus nati ſunt ex Ylia Rhea Siluia matre. Romulus eſto dicat Seruius / Romum appellatũ fuiſſe: ⁊ pro Romo Romulũ blandimẽti cauſa/ deinde enim gaudẽt diminutiuo blanditie. Sed q: Liuius florus/ ⁊ omnes Hiſtorici ipſum

ſcribunt Romulū:ideo omnes ſequūtur. Et Ro
mulus inq̄ʒ Ilia rhea Siluia matre genit⁹: ex pa
tre ſeu credito/ſeu ficto:cum verius credatur Sa
cerdos Martis. Sed vt honeſtior eſſet culpa di
xerunt Romani Principem ſuū ex deo Marte
genitum:quod tam patienti animo tulere gentes
q̄ʒ equo animo Romanoꝝ Imperium paſſe ſunt
Fuit primus Rex ꝛ cōditor vrbis Romanū. Hic
primū cū lucem attigeret/teſte Liuio primo ab
Urbe:cum quo conueniūt omnes Hiſtorici/ſeui
tiam Amulij patris/atq̄ʒ Albanoꝝ Regis exptus
eſt:a quo vna cum fratre Remo iuſſus eſt in Ty
berim mergi. Sed ſtagnantibus ſecus ripam va
dis/abiectos infantes diſcreſcens aqua velut ſce
lus refugeret/reliquit i ſicco. De quo dixit Oui
dius in .ij. Faſtoꝝ: Hec vbi cognouit cōtemptor
Amulius equi:Amne iubet mergi geminos/ſce
lus vnda refugit:In ſicco pueri deſtituūt humo.
Tunc Picus auis martia primū tantiſpar infan
tes aluit. Deinde Lupa ſitiens ad boꝝ vagitum
tracta/mutato curſu/vberibus ſuis aluit. Dicēte
Ouidio preallegato .ij. libro: Lacte quiuis infan
tes neſcit creuiſſe fermo:Et Picū expoſitis ſepe
tuliſſe cibos. Hāc Lupā volūt aliqui veram/ali

qui fictã· Utraq enim fama eſt/ quod fuerit ficta/mõ ſtrat Eutropius dicẽs in libro primo· Verũ par uulos prope ripã Tyberis expoſitos Fauſtulus regij armenti paſtor ad Acbam Laurentiã vxo rem ſuam detulit: que ob rapacitatẽ corporisque ſtuoſi/ Lupa a vicinis appellabatur· Unde vſq ad noſtra tempora Meretricum cellule Lupana ria nuncupant· Ad buius verificationem Lactã tius in·j·diui·inſti·adducit exemplum dicẽs Ro mani ab Atbenienſibus mutuati ſunt exemplum: apud quos cum Meretrix Tyrannũ occidiſſet Lena nomine: quia nefas erat ſimulacbrũ Me retricis in templo poni: Animalis effigiem poſue runt: cuius nomine ipſa gerebatur· Itaq vt illi ex profeſſione monimẽta fecerunt· Quõ fuerit iſta lu pa clare ponit Lucius florus in li·primo: et Pli nius de viris illuſtri· Sed clarius ponit Lucius florus in libro primo ſui epi· Et Liuius dicẽs in primo ab vrbe· Tenet fama cum fluitãtem alueũ quo expoſiti erant pueri in ſicco aqua deſtituiſſet Lupã ſitiẽtem ex montibus qui circa ſunt ad va gitũ puerilem curſum flexiſſe· Eamq infantibus adeo mite prebuiſſe mãmas: vt etiã ipſos lingua lamberet· Hos reperiẽs Fauſtulus magiſter re

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EM. ROMA

gū pecoris Acbe Laurētie vxori ſue educādos
dedit. Sunt ⁊ qui eam vulgato corpore inter pa
ſtores Lupam agnominatam credant. Hec con-
firmat Liuius: hoc habitus ipſius: que fuit lupe
orniza Joue mutuatus exemplū. Qui vos eſt al-
manther Capre nutricis ſue pelle. De quo dixit
Uir. in primo enei. Donec regina ſacerdos mar
te grauis geminā partu dabit Ilia prolem. Inde
lupus inde lupe fuluo nutricis tegmine let⁹. Ro
mulus excipiat gentem ⁊ mauortia condet: Me-
nia/ Romanoſqꝫ ſuo de nomine dicet. Auguſtin⁹
autē in. xviij. de Ciuitate dei: ⁊ Plinius in. viij.
hiſtorie naturalis monſtrauit vtrūqꝫ fuiſſe poſſibi
le. Et cōcludit vterqꝫ poſtq̄ ſingulus hiſtoricus
conuenit cum Liuio: quāq̄ ſi eis infantibus/ per
quos tāta Ciuitas condenda fuerat de aqua di/
uinitus liberatis: per lactantem feram Deus vo
luit ſubuenire: quid mirū eſt. Itē Romulus Cen
tum ex Senatoribus delegit: quoꝝ conſilio om-
nia agerentur: vt habetur in Cronica Imperato
rum Leonardi Aretini libro primo Romane hi
ſtorie. Quos Senatores propter ſenectutē Pa
tres ad ſimilitudinē curie nominauit. Mille etiā
Pugnatores delegit: quos a numero Milites

appellauit. Rexit ānis. xxxviij. poſtea fulmine perijt. Habetur etiam in Cronica Romanorū Imperatorum ꝙ Mater iſtorum geminorum videlicet Romuli ⁊ Remi viua ſcd̄m legē defoſſa eſt ⁊ pueri in Tyberim demergi iuſſi ⁊c.

PRimus ſucceſſor Romuli/Pōpilius pater Nume ſecūdi Ro. regis: ponit̄ eodē li. Virca. Numa Pōpilius Rome Tribunus plebis.

SUcceſſor Pompilij/Tullius hoſtilius: qui rexit Annis. xxij. Qui nepos iſtius Hoſtilij: qui ſub Romulo bello cecidit: ſtrēnue aduerſum Sabinos pugnas: prout ſcripſit eodē lib. Vir. c. Romulus. Cui memoria/ ⁊ ſue virtutis titulis/ fuit Rome tertius rex creatus. Illo quidē tēpore quo Manaſſes regnabat in Hieruſalem. Hic fuit primus qui purpura ⁊ faſcibus vſus eſt.

SUcceſſor Tullij hoſtilij/Ancus: rexit Annis xliiij. potenter: quia ius feriale cōdidit primo morē inducēdi bella. Re. eo. li. c. Ancus martius

SUcceſſor Anci/Priſcus targnus: qui rexit annis. xxxviij. qui a Plinio in li. de viris ill'. cōnotatur Targnus priſcus/a Romulo rex Ro. v. demorati exulis Corinti filius: quē regem frequēter hiſtorici Lucbumonē dicūt: multa opera

tus eſt:inchoauit edificare Capitolium:vt habet in Cronica Romanoꝝ Imperatoꝝ libro primo.

Succeſſor Priſc. Tarquini/Seruius Tullius: qui rexit Annis.xliiij. Et inter omnes primus:qui Cenſus excogitauit.

Succeſſor Seruij Tullij/ Tarquinus ſuperbus:qui rexit Annis.xxx. qui ab hiſtoricis cõnotatur Lucius Tarquinus/ob moresc cognomento ſupbus:fuit prenotati Tarquini filius: ex vxore Canoquile:prout ſcripſit eodẽ libro Virgilius.c.Seruius Tullius. hic teſte Eutropio libro primo:primusexcogitauit vincula/fuſtes carceres/cõpedes/cathenas ⁊ exilia:prout dicit eodem libro Virg.cap.Seruius Tullius:vbi de ipſius principio cum fuit Rex.vij.Romanoꝝ.hinc Conſules cepere/pro vno Rege duo creati ſunt hac cauſa:vt ſi vnus malus eſſet/alter eã habens poteſtatem ſimiliter cohercere. Et placuit ne Imperium longius haberent:ne propter diuturnitatem poteſtatis inſolentiores redderentur. Sed ciuiles ſemper eſſent:qui poſt annum ſcirent ſe eſſe priuaturos. De quoꝝ claritate habetur plene in Cronica Romanoꝝ Imperatorum Aretini:⁊ in libro ſeptimo Romane hiſtorie.

IUlius Ceſar primus imperator / Alexan⸗
driam venit: cui Pelius Rex inſidias para
bat: quare a Ceſare bello victus a Nilo perijt vt
patet vbi agitur de Ceſare primo. Ceſar ergo po
titus Egypto / Cleopatre Regnum dedit. Et ipſe
primus accepit ſingulare Imperiū Romanoꝝ: a
quo omnes Romani principes / Romanoꝝ Ce⸗
ſares appellati ſunt. Sed cōiurātibus in eum .lx.
vel amplius Senatoribus in Curia .xxiij. vulne⸗
ribus percuſſus occubuit. Require vbi agitur de
Ceſare primo Imperatore.

OCtauianus Auguſtus Imperator .ij. a quo
omnes Romanoꝝ Reges dicuntur Augu
ſti: regnauit Annis .lvj. ⁊ mēſis vj. Deficiēte au
tem Principatu Pontificū in Judea / Herodes
antipatris Aſcolanice / ⁊ matris Arabice filius in
deoꝝ Principatū a Romanis accepit: quem te⸗
nuit Annis .xxxvj. Et ne ignobilis / ⁊ ſanguini Ju
deoꝝ argueretur extraneus / combuſſit omnes li⸗
bros quibus cōtinebatur nobilitas Judeoꝝ. In⸗
ſuper ⁊ ſuā Sobolem vt Regio ſanguini cōmiſce
retur: abdicata de fide femina Hieroſolimitana:
qua priuatus vxorem acceperat. Nam ex eo filio
antipatre ſibi Maximiano ſociauit filiā Alexādri

BIBLIOTECA

Ariſtoboli: Nepotemq; fratris Hircani: qui ante fuit Rex Iudeorũ. Hec Herodi genuit.v.filios quorum duos/Alexãdrum et Ariſtobolum occidit ipſe in Samaria. Nec fecit diuturnã morã: quin matrem illorum: qua nil carius habuerat/occiderit. Hoc tempore/quia Marcus Antonius: qui tenebat Aſiam et Orientem repudiauerat ſororẽ Augusti/Cleopatrãq; duxerat in vxorem: inter Antoniũ/Cleopatrã/ et Auguſtum ortũ eſt bellum. Sed fugati apud Leucbas/Antonius/et Cleopatra ſeipſos occiderunt. Et ſic terminatũ eſt Regnum Egyptiorum: quod a primo Ptolomeo Lagi filio/vſq; ad Cleopatram ſtetit.ccxcv. Annis: Anno Ceſaris Auguſti.xl. A morte vero Cleopatre et Antonij quando Egyptus in prouinciã verſa eſt anno.xxxvij. Et ab Vrbe cõdita Anno dcclij. quo per vniuerſum orbẽ pax firmiſſima ordinatione dei ab Auguſto firmata fuerat: dñs noſter Ieſus xp̃s filius dei/ Etatem mundi Sextã ſuo conſecrauit aduentu. Itẽ diebus Octauiani Auguſti tranſtyberim de taberna meritoria fons olei de terra exundauit: ac per totũ diem largiſſimo riuo fluxit: ſignificãs ex gẽtibus xp̃i gratiam. Tũc etiã circulus ad celeſtis arcus ſpeciẽ/circa

ſolem apparuit:vt habetur in Cronica Roma‑
noꝝum Imperatoꝝ Leonardi Aretini/libꝛo.vij.
Anno Imperij Auguſti.xliiij.Herodes moꝛbo in
audito:ꝛ ſcatentibus toto coꝛpoꝛe vermibus/di‑
gne moꝛitur.Sed Archelaus eius filius ab Au‑
guſto ſubſtitutus regnauit annis nouem/vſqꝫ ad
Auguſti finem.

Tiberius pinguis pꝛeuignus Auguſti filius:
Imperatoꝛ.iij.qui imperauit annis.xxiij. re
quire li.Vir.c.Tyberius.Anno vero.xij. Impe
rij ſui Pilatus Iudex/Pꝛocuratoꝛ ab eodē di‑
rigitur.āno.xviij.Imperij Tiberij/dn̄s nr̄ Jeſus
Xp̄s ſua paſſione redemit mundū/Anno etatis
ſue.xxxiij.ꝛ eo magis ꝙ ei vita pꝛopagata eſt ab
viij.Kaleñ.Apꝛilis/quo die cōceptus eſt in vir‑
ginis vtero de ſpiritu ſancto:vt narrat Platina
in vita pontificū vbi ſcribit ad Sixtū.iiij. Cuius
etiā tēpoꝛibus facies ꝛ vultus ſanctus noſtri re‑
demptoꝛis a ſancta Veronica ꝑ mare de Hieru‑
ſalem Romam poꝛtata ꝛ adducta fuit. Qua viſa
Tyberius mox a moꝛbo liberatus eſt.

Gaius cognomēto Callicula Imperatoꝛ.iiij.
Ro.imperauit annis.iiij.menſibus.x. diebus
viij.Anno domini.xxxviij.Hic Herodes agrippa

amicum ſuū liberauit a vinculis: et fecit eum Judee Regem: vbi regnauit Annis·vij·vſqꝫ ad·iiij· Annū Claudij·Quo quidem percuſſo ab Angelo/ſucceſſit in Regnum eius Agrippa: vbi māſit Annis·xxvij·vſqꝫ ad exterminiū Judeorum·Herodes autem Tetrarcha petens amicitiam Gaij: cogēte Herodiade Romā venit· Sed accuſatus ab Agrippa/Tetrarchiam perdidit· Fugiens ergo cum Herodiade/ Hiſpaniam petijt· Pilatus qui ſententiam damnationis dixerat: tantis anguſtijs a Gaio percuſſus/ꝙ carceratus ſe ſua manu peremerit· Gaius autē ſeuiens in Judeos/ſancta eorum loca idolorū/ſordibus prophanauit· His temporibus Matheus in Judea predicans Euāgelium ſcripſit·

Claudius Imperator·v·cepit imperare anno dñi·xx·et imperauit Annis·xiij·menſibus·vij· et diebus·xxviij· His temporibus Petrus cum primo fundaſſet Eccleſiam Antiocheam/ Romā venit/tenuit cathedram Epiſcopalē Annis·xxv· vſqꝫ ad vltimū Neronis annum· Marcus Euāgelium Ro·ſcripſerat/ Petro eum mittente·iiij· anno Claudij predicabat in Egypto·Eodē anno fames grauiſſima facta eſt·

NEro Imperator·vj·impare cepit anno dñi
lviij·⁊ imperauit Annis·xiij· menſibus·vij·
diebus·xxviij·Huius·ij·anno Feſtus Judee pro
curator ſucceſſit Felici:a quo Paulus Apoſto-
lus Rome vinctus/per bienniũ ſtetit in cuſtodia
libera·Poſt hoc nondum rabido ſeuiente Nero
ne dimittitur ad predicandũ·Jacobus frater dñi
cũ·xxx·annis rexiſſet Eccleſiã·vij·anno Neronis
circa annos dñi·lxv·a Judeis lapidatus ⁊c·Albi
nus ſucceſſit in Magiſtratu Judee·Albinus aũt
florus:cuius luxuriã ⁊ auaritiã ceteraqꝫ flagitia
nõ ferentes Judei/contra Romanos rebellarũt·
Aduerſum quos Veſpaſianus·M·militie pluri-
mas vrbes Judee cepit·Interim Nero primus
Chriſtianos proſequitur:inter quos Petrũ apo
ſtolum ⁊ Paulum gladio occidit·

GAlba Impator·vij·prout ſcribitur i Cro·
Mar·Anno dñi·lxxj·⁊ impauit mẽſis·vij·

VEſpaſianus Imperator·viij·imperauit An
nis·ix·menſibus·ij·diebus·xij·cum cepiſſet
imperare prout ſcribitur in Cronica Mar·anno
dñi·lxxvij·Hic apud Judeã Imperator Exerci-
tus nominatus/bellum filio ſuo Tito cõmendãs
Romã venit:qui Anno ſecũdo Judeorꝫ Regnũ

ſubuertit: Templumq; ſtrauit/poſt annos prime ſue conſtructionis·cclxxxix· Conſumatum eſt bellum anno quarto·

Titus Veſpaſiani filius Imperator·ix·cepit imperare anno dñi·lxxxij·ꝛ imperauit ãnis duobus/menſibus tribus: Vir quidem mirabilis omniū virtutum genere habundans: ita vt amor ꝛ delitie humani generis diceretur·

Domitianus frater Titi iunior/ Impator·x· cepit imperare/prout ſcribitur in Cro·mar· Anno domini·lxxxv·ꝛ imperauit annis·xv· menſibus·v·Hic ſecūdus poſt Neronem/chriſtianos proſequitur ſub quo Joannes euangeliſta ꝛ apoſtolus in Patbmos inſulam relegatus cum eum miſiſſet in dolium feruentiſſimi olei/ſine vllo cruciatu vel pena·

Nerua Imperator·xj·imperauit Anno vno Menſibus quattuor: ꝛ Diebus octo· Hic ſuo edicto cūctos: qui a Domitiano exultauerãt reuocauit· Quare ſanctus Joannes apoſtolus ꝛ Euangeliſta ab exilio liberatus/rediit Ephesum· Et per eius abſentiam vidit ab Hereticis concuſſam fuiſſe fidem/hanc deſcriptam in Euangelio ſtabiliuit·

TRaianus Imperator·xij· cepit imperare an no domini·c·Et imperauit annis·ix· menſibus·vj·Et diebus·xv·Huius tempore Joannes apoſtolus ⁊ Euãgeliſta·lxvj·anno poſt paſſionẽ dñi etatis autem ſue·xciiij·Ephesi placida morte quieuit·Plinius facundus orator/ ⁊ hiſtoricus immenſus habetur·

ADrianus Traiani filius Imperator·xiij·imperauit annis·xxj·cũ imperare cepiſſet circa annum dñi·cxix·Hic Judeos rebelles domauit ⁊ introeũdo Hieroſolimã licentia ablata: quã ipſum in optimũ ſtatum muroꝝ extructione reparare/Heliam de ſuo nomine reparare precepit·

ANtonius cognomento pius/Impator·xiiij·cũ filio ſuo Aurelio ⁊ Lucio imperauit annis·xxij·⁊·iij·menſibus·Hoc tempore Policarpus veniens Romam / multos ab heretica labe compeſcuit·

MArcus Antonius verus Impator·xv·cum Lucio Aurelio Cõmodo cepit impare ãno dñi·clxij·⁊ imperauit annis·xix· ⁊ Menſibus·ij· Hoc tpe Policarpus in Aſia martorizatus eſt·

Commodus Antonij veri filius / Imperator xvj·poſt patrem imperare cepit circa annos

dñi·clxxxiiij·⁊imperauit annis·xiij:Et hic dictus Cõmodus/ob ſua facinora in domo veſtali ſtrangulatus interijt·cum tanta execratione omniũ:vt hoſtis humani generis diceretur·

Helius pertinax Imperator·xvij·cepit imperare circa Annos dñi·cxciiij· ⁊ impauit mẽſibus·vj·Hic ſcelere Juliani iuriſperiti occiditur in palatio/orta ſeditione inter p̃torianos milites·

Seuerus pertinax Imperator·xviij·imperauit Annis·xvij·cum imperare cepiſſet anno dñi·cxcv·Hoc tempore Leonides pater Origenis martyrio coronatur·

Antonius Caracalla Seueri filius Imperator·xix·imperauit Annis·vij·

Martinus imperator·xx·imperauit Anno vno cum imperare cepiſſet Anno dñi·ccxix·Tumultu militari cum filio ſuo occiſus eſt·

Marcus aureolus Antonius Imperator·xxi·imperauit Annis·iiij·cum cepiſſet imperare Anno dñi·ccxx·Huius tẽpore ĩ Paleſtrina vrbs Nicopolis:que prius Emaus dicebatur condita eſt·Hec eſt illa Emaus:quam Chriſtus poſt reſurrectionem ingreſſu ſuo (ſicut narrat Lucas) ſanctificare dignatus eſt·

AUrelius Alexander Imperator.xxij.imperauit annis.xiij.cum imperare cepiſſet anno dñi.ccxxxiij.Hoc tempore Origenes per totū orbem glorioſus habetur. Nec mirū/ſcribit Beda de ipſo/Origenes tantum ſedulus fuit:vt Hieronymus in quodam loco.v.Millia librorum eius ſe legiſſe meminerit.

MAximinus Imperator.xxiij.imperauit annis.iij.cum cepiſſet imperare anno dñi.ccxxxix.Hic fuit genitus patre & matre barbaris.

GOrdianus Imperator.xxiiij.imperauit annis.vj.cum cepiſſet imperare anno dñi.ccxxxix.vt ſcribit Ruffinus in annalibus Romanorum.Iſte adhuc adoleſcens ex Senatus ſententia cum letitia populi factus eſt Senator.

PHilippus cum Philippo Imperator.xxv.imperauit Annis.xv.prout ſcribit Ruffinus in annalibus Romanorū:cum cepiſſet imperare Anno dñi.cclv.Hic primus omnium Imperatorum Chriſtianus fuit:& vna cum ſuo filio baptizatus eſt:vt dicit Ruffinus.

DEcius Imperator.xxvj.imperauit annis.ij.menſibus.iij.cū imperare cepiſſet anno dñi cclij.Hic Decius patrem & filium interfecit.Hic

bello a Gothis occiditur·Sed fracto fundo plau
ſtri nunꝗ̄ poterat reperiri·Jdeo alibi ꝙ a diabo-
lo:⁊ alibi dicitur a Gothis raptus.

G Albus cū Uoluſiano filio Jmꝑatoꝛ·xxvij·
imperauit Annis·ij·menſibus·iiij·Cuiuſtē
poꝛe Oꝛigenes anno·lxx·etatis ſue nō tñ integre
impleto moꝛitur:⁊ in Tyꝛo vꝛbe ſepelit·Et Coꝛ
nelius Eṕs Rome rogatus a quadam matrona
Lucina coꝛpoꝛa apoſtoloꝝ nocte de cathecūbis
leuauit:⁊ poſuit coꝛpus Pauli ī via Oſtieñ·vbi
fuerat decollatus·Petrum autem circa locū vbi
fuerat crucifixus in templo Appollinis in monte
aureo in Uaticano palatij Neroniani·iiij·Kalēñ·
Julij·Require notanter in libꝛo Uirgilij/vbi agi
tur de Petro Apoſtolo·

V Alerianus cū filio ſuo Galieno Jmperatoꝛ
xxviij·imperauit Annis·xv·cum imperare
cepiſſet Anno dñi·cclvj·Jſte militans/a Perſis
debellatus eſt ⁊ captus·et quādiu vixit ſtetit ſub
hac ſeruitute·vt pedem ſuper ceruicē eius pone-
rent ſemper cum equos aſcenderent·

C Laudius Jmperatoꝛ·xxix·cepit imperare an
no domini·cclxxj·⁊ imperauit anno vno:⁊·ix
Menſibus·Hic Gothos iam per annos·xv·va-

ſtantes Macedoniam ⁊ Illiricū ſuperauit. Ob qd in Curia ei clypeus aureus Et in Capitolio ſtatua aurea collocata eſt.

Aurelianus Impator.xxx.imperauit annis v.menſibus.vj.cum cepiſſet imperare anno dñi.cclxxiij.⁊ tandem edificaſſet Rome templum Solis:in quo poſuit auri ⁊ gemmaꝝ quantitatē maximā. Hic in Gallia crudeli edicto proſequit Chriſtianos:⁊ ciuitatem Gallie/que Genubem dicitur a ſuo nomine dixit Arelianum. Tandem fraude ſerui ſui a Militibus occiditur.

Tacitus Impator.xxxj.imperauit menſibus vj.cum cepiſſet imperare anno dñi.cclxxvij Iſte fuit prudens/curialis/⁊ largus. Quo apud Pontū occiſo:Florianus tenuit Imperiū vſqȝ ad.iij.menſes/⁊ ſimiliter apud Tarſum occiditur His tēporibus orit inſana Manicheoꝝ hereſis.

Probus Imperator.xxxij.impauit annis.vj. ⁊ menſibus quattuor:cum imperare cepiſſet Anno dñi.cclxxix.Et tandem fuit militari pugna apud Smirnam ceſus.

Florianus nil memoria dignū fecit: qꝛuis duobus annis imperauerat. Erat Impera tor in ordine.xxxiij.

Carus Imperator·xxxiiij·cũ ſuis filijs Cario/ et Numeriano imperauit Annis duobus: cũ cepiſſet imperare anno domini·cclxxxviij· Hic in paruo flumine perijt·

Diocletianus cum Maximiano cognométo Aurum caleio imperauit annis·xx·cũ impe/rare cepiſſet ſcđm Oroſium lib·vj·cclxxxviij·al's cclxxxix·Et anno ab vrbe condita· M·xlj·Re·li· Virg·c·Cõſenſu omniũ factus Imperator·

Constantius magni Conſtantini pater Impe rator·xxxv militauit ita laudabiliter ſub Dio cletiano Imperatore Romano:qui quarto anno ſui imperij dictum Conſtantium fecit Ceſarem: cui ſcđm Oroſiũ in li·vij·et Ruffinũ in annalibus Romanorum:et Eutropium in lib·x·Maximiani/et Herculei dilecte ſumme/Diocletianus Theodo ram preuignam in Cõiugem dedit· Ex qua tres filios/et totidem genuit filias / Cõſtantini magni fratres:quẽ ex prima vxore Helena Britanie re/gina ipſe ſuſceperat·Tractu demũ temporis cum Diocletianus etate confectus ſe inabilem noſce/ret ad Imperium gubernandũ: et ad priuatam re diſſet vitam: ipſe Conſtãtius factus eſt Impera tor vna cũ Maximino Galero· Qui poſtq̃ facti

ſunt Auguſti/ſic Imperiū diuiſerunt:vt Conſtā-
tius Italiā/Galliam/Hiſpaniā/ꝛ Aphꝛicā poſſi-
deret:Galerus vero Illiricum/Anacretam/ ꝛ to
tum Oꝛientē haberet·Sed Conſtantius vir ſum
me manſuetudinis/ſolum adminiſtratione Gallie
ꝛ Hiſpanie contētus fuit·Quapꝛopter Galerus
fecit duos Ceſares:Maximinū/quem pꝛepoſuit
Oꝛienti:ꝛ Seuerum pꝛefecit Italie: ipſe vero in
Illirico ꝛ Grecia iura Imperij gubernabat·Ce-
perunt imperare Anno dñi·ccc·ꝛ imperauerunt:
Galerus·ij·annis:Conſtantius vero·xiij·compu
tato tempoꝛe quo fuerat Ceſar·Hic Conſtātius
pꝛout ſcribit Ruffinus in annalibus Romanoꝝ
fuit Eutropio nobili Romano genitus/ ꝛ matre
Claudia filia Criſpi fratris Claudij Imperato-
ris·Curauitqꝫ ſemper fiſci cōmoda non pꝛiuata:
quapꝛopter a ſubditis ſemper amatus eſt· Et tan
dem moꝛiens·xiij·anno ſui Imperij/Conſtantinū
magnum pꝛimogenitus eius Imperij ſui reliquit
heredem · Reliquit etiā duos alios filios ex alia
vxoꝛe:quoꝛum vnus Conſtantinus/alius Dal-
matius nominabatur·

Axentius nō Imperator/ſed Tyꝛannus Ro
Manus· Ponitur eodem libꝛo·Virgilius·

COnſtantinus Conſtantij filius/ex Cõcubina Helena Imperator creatus in Britania re/gnauit Annis.xxx. Menſibus.x.diebus.xj.cum cepiſſet regnare Anno dñi.cccxj. Hic Rome vbi baptizatus eſt/fecit conſtrui Baſilicam beati Jo annis baptiſte:que vocatur Conſtantina. Item Baſilicam Petro ꝛ Paulo in templo Appolli nis/circundãs corpus vtriuſq; ereo cypro groſſo quinq; pedum. Item Baſilicam Beato Laurẽ tio martyri in via Tyburtina/in agro Ueiano ꝛ alias Baſilicas multas. Item in Grecia conſti/tuit Urbem ſui nominis:quam voluit eſſe Sedẽ Romani imperij/ꝛ Caput totius Oriẽtis. Scri/bit Jacobus de Uoragine in legendis Sancto/rum/ ꝙ Chriſtianos hoſtiliter perſequebatur. Quapropter Papa Silueſter cum ſuis clericis ab Urbe fugiens/latuit in monte Soracto. Inte rim deus percuſſit Cõſtantinũ incurabili morbo lepre. Et cum nulla ei ꝓdeſſent ſuffragia Medi/coꝝ:conſuluerunt vt ablueretur recenti ſanguine lactẽtium pueroꝝ. Et cũ Imperator veniſſet ad locũ cedis:vidiſſetq;.xxx. Milia vagiẽtiũ puero/rum/ꝛ matres ſolutis cribibꝰ miſerabiliter vlulã tes/genitricibus ait. Nolite timere volo enim po

tius mori q̄ʒ cum tot Miliū innocentū cede viue
re. Juſſitqʒ cū donis matribus natos reddi. Se-
quenti nocte Petrus ⁊ Paulus Apoſtoli appa
ruerunt ſibi dicētes: Quoniā abhorruiſti effuſio-
nem ſanguinis innocentū/nos ad te miſit dn̄s no
ſter Jeſus Xp̄s: vt pro ſalute tua habeas Silue-
ſtrum latētem in monte Soracto. Tandem per-
ſuaſione Silueſtri papa baptizatus Cōſtantinus
qui repente cādidis in veſtibus per ſeptem dies
continuos Leges in honorem Chriſti/⁊ omniū
chriſtianoꝝ condidit. Octauo die veniēs ad con
feſſionem: abiectis cunctis Imperalibus ſignis:
expanſis manibus ſe proiecit in terram: cum flu-
uio lachrymarum. Hic Baptiſmus ponitur cum
ingenti miraculo circa finē p̄ntis Capituli. Vas
illud pulcherrimum: in quo baptizatus fuit Con
ſtantinus vulgari appellatione Concha dicitur:
ex nigro lapide ⁊ auro politiſſimo: quem Conſtā
tinus in memoriā tanti beneficij intrinſecus ⁊ ex-
trinſecus quantum aſcenderat aqua fecit argēto
puriſſimo cooperiri. Jn medio vero fontis fecit
poni colūnam porfidi: ſuper quā poſuit lampadē
aureā ponderis librarū. lij. Jn qua diebus Paſ-
chalibus ardebat Balſamū. Jn labro fontis po-

ſuit Agnũ aureum fundentem aquam/ ponderis librarum·clxx·Ad dexteram autem agni cõſtituit Saluatorẽ ex argento puriſſimo/ponderis librarum·clxx·In leua parte agni Joannem baptiſtã ex argento puriſſimo/tenentem titulum ſcriptum Ecce agnus dei/ qui tollit peccata mundi/ponderis librarũ·cxxv·Poſuit ⁊ circa fontem Ceruos ſeptem fundẽtes aquã/omnes ex auro puriſſimo: quorũ quilibet erat ponderis librarum·lxxx·Que omnia aut Sacerdotũ cupiditate:ſeu Tyrannorũ ſacrilegio ablata ſunt:⁊ ſic hodie vas nudũ appa ret·Baptiʒatus itaq; Conſtãtinus mox publico pcepit edicto:vt per totũ Ro· Imperiũ Idolorũ tẽpla clauderent:⁊ ecclie xpi rupte reedificarent· Martyrum ſepulchra cum veneratione maxima coli iuſſit·Poſt hec ita prudenter ⁊ pie in Senatu concionatus eſt:q omnes Romani ad fidem Chriſti cõuerſi ſunt·Hoc tempore Helena Conſtantini mater: que tunc in Bitinia morabatur/a Judeis perſuaſa:vt culturã relinqueret Idolorũ ⁊ ceremonijs Judeorũ inſeruiret·Hec ſcripſit ipa filio:cõmendando q reliquerat Idolorũ fidẽ:ſed increpãdo q ſeruiebat religioni chriſtianorũ·Cui reſcripſit Conſtantinus / mandans Sacerdotes

Iudeoꝝ ꝛ Xp̄ianoꝝ Rome ipſis preſentibus de veritate Fidei diſputaturos. Cui diſputationi ex precepto Auguſti omnes prudentes Romani im perij interfuerunt. Congregati igitur fuerunt in Romana vrbe Epiſcopi Septuagintaquinqȝ. Iu deoꝝ vero Sacerdotes.ccxx.exceptis duodecim Scribis: quos Iſachar ſummus Pontifex miſit doctiſſimos i greco ꝛ hebreo. Huic diſputationi interfuit Conſtantinus ꝛ Helena mater eius. Iu dices ꝛ arbitri litis non fuerunt Xp̄ani nec iudei hebrei: quoꝝ vnus fuit Crathon Philoſophus cui nūq̄ȝ perſuaderi potuit vt a quoq̄ȝ munus ac ciperet: Nilqȝ volebat ſuū eſſe: nec quicq̄ȝ in po ſterum dié reſeruare voluit. Dicebat enim ex ca rētia diuitiaꝝ frui ſumma ſecuritate. Hinc ſocius datus eſt Zenophilus conſtantiſſimus/ac prudē tiſſimus homo. In his duobus erat tāta venera tio: ꝙ nullus poteret in ambiguo id verum tenen dum eſſe/quod ipſi cenſuiſſent. Congregatis igi tur cunctis: inter beatum Silueſtrum ꝛ Scribas fuit longa concertatio. Demū ita euidenter illos cōcluſit beatus Preſul: ꝙ omnes populi clama uerunt eos ab Urbe eſſe pellendos: qui nō pro fiterētur Chriſtum filium dei eſſe. Multi etiam

ex Judeis qui venerãt impugnare fidẽ baptizati
ſunt·Et Helena mater Cõſtantini deoſculata eſt
pedes beati Silueſtri·Et ipſi diſputationis Judi
ces baptizati ſunt·Potiſſima cauſa fuit/ ꝙ vnus
ex Scribis volens oſtendere potentiam ſue fidei
fecit adduci Thaurũ adeo ferocem/ꝙ vix Cẽtũ
homines ipſum ad locũ diſputationis ducere po
terant:⁊ dictis quibuſdam verbis in aure/cecidit
mortuus in terram:quem poſtea nullis verbis po
tuit Scriba ſuſcitare·Et Judei omnes ꝓmiſerũt
ꝙ ſi eum ſuſcitaret in nomine Jeſu xp̄i: baptizarẽ
tur:⁊ ita factum eſt·Deinceps beatus Silueſter
cum duobus preſbiteris ⁊ duabus lanternis deſ
cendit in quoddã antrum per·cl·gradus/vbi con
iurato Dracone:qui Urbem infecerat peſte inex
piabili/eum fecit innoxium· Ligauitq; ſibi os cũ
filo:quod ſigillauit cum ſigillo tenente impreſſio-
nem ſancte Crucis·Igitur eodem tempore fue-
runt liberati Romani a cultura demonum/⁊ infe
ctione draconis·Roboratus Cõſtãtinus in fide/
generalem ſcripſit Epiſtolam ad vniuerſos Epi-
ſcopos:⁊ Prelatos:quam Iſidorus ponit inter
decreta patrum:in qua ponit modum ſue conuer
ſionis ſub iſta forma vt ſequitur·

IN nomine Sancte ꝛ indiuidue Trinitatis.
Imperatoꝛ Ceſar Flauius Conſtantinus
Auguſtus/ Sanctiſſimo Patrū patri Silueſtro
Romañ·pontifice:omnibuſq; ſucceſſoꝛibus Epiſ
copis vꝛbis Rome:ac cūctis catholicis Epiſco-
pis/gratiam/caritatem/pacem/ꝛ gaudiū. Ea que
Saluatoꝛ dei filius dn̄s noſter Jeſus xp̄s p̄ ſan-
ctos apl̄os ſuos Petrū ꝛ Paulū/interueniente
patre nr̄o Silueſtro mirabiliter operari dignatus
eſt/ad notitiā omniū ppl̄oꝝ decreuimus aperire.
Nam cū inualidiſſima ſqualoꝛis lepꝛa carnē meā
inuaſiſſet:nec curā poſſet adhibere aliq̄s medicoꝝ
Dixerūt Capitolij ſacerdotes: mihi Fontem in
Capitolio debere fieri:ꝛ in lactentiū pueroꝝ ſan
guine lauari iubebant. Quo audito exhoꝛrui:pue
roſq; iam occidi paratos cum muneribus remitti
iuſſi. Quo facto cum tempus mihi ſomni aduenis
ſet:aſtiterunt Apoſtoli Xp̄i Petrus ꝛ Paulus
dicentes:Quoniam abhoꝛruiſti innocentem ſan-
guinis effuſionem/a Deo ad te mittimur:vt mo-
dum curationis a lepꝛa tibi ſignificemus. Mitte
pꝛo Silueſtro Epiſcopo: qui in monte Soꝛacto
latet. Hic tibi oſtēdet Piſcinam:in qua lotus/ re
pente curaberis. Quare Pater noſter Silueſter

me ſeptem diebus in penitētia tenuit· Octaua au
tem die me ſacra vnda perfudit· Sed me repente
in fonte poſito/ pꝛopꝛijs oculis vidi manū de ce-
lis me ſanantem a lepꝛa · Sic igit̃ me fontem exi-
uiſſe ab omni lepꝛa curatū cognoſcite· Quamob-
rem cenſui cum vniuerſo Senatu/cūctiſq; princi-
pibus Romanī· vꝛbis / exaltare Sedē beati Pe-
tri apoſtoloꝝ Pꝛincipis· Quare decernen̄ ſanci
mus:vt ipſa Romana ſedes ſuper omnes Eccle-
ſias:que in vniuerſo oꝛbe ſunt teneat pꝛincipatū·
Et qui pꝛo tēpoꝛe fuerit Pontifex huius Eccle
ſie ſit excellentioꝛ Pꝛinceps mundi:⁊ ad dei cul
tum/ſtabilitatemq; chꝛiſtiane fidei/diſponat vt li
bet· Juſtū quippe eſt/ vt ibi lex ſancta teneat pꝛin
cipatum / vbi ſanctaꝝ legū inſtitutoꝛ Xp̄s beatū
Petrum tenere iuſſit Cathedram Apoſtolatus
⁊ vbi ipſe beatus Apoſtolus ſumpſit martyrīj po
culum:⁊ ibi gentes pꝛo Xp̄i nomine colla flectāt
vbi beatus Paulus doctoꝛ gentiū extendere col
lum iuſſus fuit martyrio coꝛonatus· Sit etiā om
nibus manifeſtum nos intra Palatiū noſtrū La
teranen̄· Saluatoꝛi xp̄o Eccleſiam cōſtruxiſſe oꝛ
natiſſimā:Auro/ Argēto / ⁊ lapidibus pꝛetioſis·
Cōſtruximus etiam beatoꝝ Apoſtoloꝝ Petri ⁊

Pauli/ vbi ſacratiſſima eoꝝ corpora per manus patris noſtri Silueſtri cum magna ſolemnitate fecimus tumulari. Et ne apex Pontificalis vileat paupertate:ſed decoreẽ gloria ꝛ dignitate: Ro. Eccleſie/tam Palatiũ noſtrũ/ q̄ʒ Romane vrbis ꝛ omnis Italie/ omniũq; Occidentaliũ Prouincias/regiones/loca/ciuitates ꝛ inſulas:que circa Italiã ſunt patri noſtro Silueſtro/ cunctiſq; ſucceſſoribus ſuis ſub iure Romane Ecclie pro affectu largimur ꝛ donamus in Chriſto humani generis Redemptore. Nos autem Imperium noſtrum transferimus ad Orientẽ / in Byzantium ciuitatem: quam ampliari fecimus/ꝛ a noſtro nomine Conſtantinopolim appellari.

IHS

Oratio deuotiſſima de Sudario ſacratiſſimi Vultus dñi noſtri Jeſu xp̄i/vel Veronica.

F[illegible] facies noſtri redemptoris
[illegible] ſpecies diuini ſplendoris
[illegible]iculo niuei candoris
[illegible]onice ſignum ob amoris
Sa[illegible] domini imago beata
E[illegible] munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex noſtris ſenſibus tolle colligata
Salue ſplendor glorie ſalus pecccatorum
Repreſentans proprie regem angelorum
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctorum
Te querunt reſpicere ſpiritus celorum
Salue robur fidei noſtre chriſtiane
Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane
Horum auge meritum qui te credunt ſane
Illius effigiem qui rex ſit ex pane
Salue noſtra gloria in hac vita dura
Labili ⁊ fragili cito tranſitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que eſt chriſti pura

Salue o ſudarium nobile iocale
Et noſtrum ſolatium ꝛ memoꝛiale
Eius qui coꝛpuſculum aſſumpſit ... le
Noſtram verum gaudium ꝛ bon... ꝛ
Salue iubar ſeculi ſtella matut...
In conſpectu populi fulget
Que eſt cura languidi vite r...
Nos in mundo labili lues a ...
Salue gemma nobilis vera marg...
Celicis virtutibus perfecte mun...
Non depicta manibus ſculpta nec polita
Hoc ſcit ſummus artifex qui te fecit ita
Ille coloꝛ celicus qui in te ſplendeſcit
In eodem permanet ſtatu nec decreſcit
Diuturno tempoꝛe minime palleſcit
Fecit te rex gloꝛie qui fallere neſcit
Neſciens putredinem ſeruans incoꝛruptum
Quod eſt chꝛiſticolis coꝛam te deductum
Tu vertes in gaudium gemitum ꝛ luctum
Confer ſalutiferum te videnti fructum
Salue decus ſeculi ſpeculum ſanctoꝛum
Te videre cupiunt ſpiritus celoꝛum
Nos ab omni macula purga vitioꝛum
Atq; nos conſoꝛtio iunge beatoꝛum

Eſto nobis queſumus tutum adiuuamen
Dulce refrigerium atq; conſolamen
Ut nobis non noceat hoſtile grauamen
[illegible] amur requie cum beatis Amen.

CVerſus

S[illegible] ſuper nos lumen vultus tui dñe.
R[illegible] etitiam in corde meo.

CCollecta.

D[illegible] i nobis lumen vultus tui memoriale ad [illegible] itiam beate Ueronice ſudario impreſſam imaginem tuã relinquere voluiſti per paſſionem ꝛ crucem tuam: tribue queſumus: vt ita nũc in terris per ſpeculũ in enigmate te videre ꝛ adorare val[illegible]amus: vt te iudicem ſuper nos venientẽ facie ad faciem leti ꝛ ſecuri videre mereamur in celis. Per xp̃m dñm noſtrum Amen.

CIncipiunt indulgentie ſeptem Eccleſiarum principalium vrbis Rome.

SAnctus Silueſter papa ſcribit in Cronica ſua q̄ Rome fuerunt. M.cccccv. Eccleſie: quarũ maior pars eſt deſtructa: ꝛ inter illas ſunt Septẽ principales priuilegiate maiori priuilegio grat[illegible]ia/ſanctitate/ꝛ dignitate q̄z alie.

PRima eccl'ia principalis eſt Lateraneñ· que
dedicata fuit a beato Silueſtro Papa in bo
noꝛē Saluatoꝛis/ ⁊ ſctoꝝ Joānis baptiſte ⁊ Jo-
annis Euāgeliſte· Et ſunt in eadē Eccleſia omni
die c[illegible] m·xlviij/Anni indulgentiaꝝ/⁊ tot qua-
dra[illegible]miſſio tertie partis omniū peccatoꝝ
Ite[illegible] Silueſter ⁊ Gregoꝛius ſummi ponti-
fices [illegible]am conſecrauerunt⁊ deuote viſitanti-
bus dederunt indulgentias:quas nemo p̄terꝗ̄
ſolus deus numerare poteſt:teſtante beato Bo-
nifacio:qui dicit· Si ſcirēt homines indulgētias
eccleſie Lateraneñ· ꝙ tot eſſent/ nō eis opus eſ-
ſet vt irent ad Sepulchꝛū dñi:ſeu ad ſanctum Ja
cobum· Dicit idē Bonifacius papa· Si quis ad
ſedem noſtram Lateraneñ·cauſa deuotionis vel
oꝛatiōis aut peregrinationis peruenerit:abſoluit
ab omnibus peccatis ſuis· Dicit idē Bonifa·pa·
Si quis ad dictam ſedem peruenerit in die ſancti
Saluatoꝛis:abſoluitur ab omnibus peccatis ſuis
Itē in ſacriſtia eiuſdē eccleſie eſt altare ſancti Jo·
baptiſte:quod habuit in deſerto· Itē in quadā ca
pella ī fine dicte ecclie eſt Archa federis veteris
teſtamēti· Itē menſa ſup̄ quā cenauit dñs noſter
Jeſus xp̄s cū diſcipulis ſuis· Item virga Moyſi

τ Aarō·Et hec omnia poꝛtauerūt Veſpaſianus
τ Titus de Hieruſalē cū quattuoꝛ colūnis ereis
plenis de terra ſancta de Hieruſalem : que ſtant
erecte circa ſummū altare·Itē ſupꝛa ſummū alta-
re ſūt capita ſanctoꝝ apoſtoloꝝ Petri τ Pauli
τ quandocūqꝫ illa oſtenduntur/tūc i[illegible] tante
indulgentie/quaute ſunt ad Sanctu[illegible]trum
quando monſtratur Sudariū dñi ſeu [illegible]ica·
Que indulgentie oſtenſionis Veronic[illegible] habētur
in ſequentibus folijs vcꝫ in ſecūda Eccleſia pꝛin-
cipali·Item qñ iſta ſacratiſſima eccleſia ab hereti
cis fuit cōbuſta/de capite ſcti Pancratij emana-
uit ſanguis tribus diebus/τ tribus noctibus: qd̄
caput etiam oſtenditur cū ceteris reliquijs in die
Paſce peracto pꝛandio·Quā eccľiam poſtea re-
nouauit/τ de fundamento edificari fecit dei geni
tricis ſeruus Nicolaus Papa·iiij·oꝛdinis ſancti
Franciſci:vt clare adhuc apparet in opere muſai
co ſupꝛa ſummū altare ſancti Silueſtri/τ ſuoꝛum
pꝛedeceſſoꝝ ſummoꝝ Pontificū:qui ſūmi Pō-
tifices celebꝛabant in criptis τ cauernis terre oc
culte ꝓpter Imperatoꝝ τ alioꝝ tyrānoꝝ metum
paganoꝝ τ ſarracenoꝝ·Item ſubtus illud altare
eſt oꝛatoꝛiū ſancti Jo·Euāgeliſte/ vbi oꝛabat qñ

adductus ⁊ reductus ac detentus fuit Rome. Item i quodā tabernaculo maiori quod ſtat ſup dictum altare requieſcunt capita ſanctoꝝ apoſtolorum Petri ⁊ Pauli vt dictum eſt. Itē in quodam tabernaculo: quod eſt ſup altare ſctē Marie Magdalene ſunt recōdite he reliquie que ſequūtur: videlicet Tira cū qua coronatus fuit ſanct⁹ Silueſter Papa per Cōſtantinū Imperatorem Item caput ſancti Zacharie patris ſancti Ioānis baptiſte. Item caput ſancti Pancratij martyris: de quo emanauit ſanguis per tres dies continue quādo iſta ſacratiſſima Eccleſia fuit ab hereticis combuſta. Item de reliquijs ſancte Marie magdalene. Item vna ſpatula ſancti Laurētij martyris. Item vnus dens ſancti Petri Apoſtoli. Itē Coppa ex qua ſanctus Ioannes venenū bibit/⁊ non ſibi nocuit. Item Cathena cum qua ligatus fuit ſanctus Ioannes Euāgeliſta dum duceretur de Epheſo Romam. Item tunicella ſancti Ioannis euāgeliſte: que poſita fuit ſupra tres mortuos ⁊ confeſtim ſurrexerūt. Item de cineribus ſancti Ioānis baptiſte: ⁊ cilicium ipſius. Item de lacte de Capillis/⁊ de Veſtimentis glorioſe virginis Marie. Item Camiſia quam fecit virgo Maria

Xp̃o proprijs manibus. Item lintheum ſeu pan-
nus cum quo Chriſtus exterſit pedes apoſtoloꝝ
Item forbices ⁊ arundo cũ qua xp̃s pcuſſus fuit
Item de ligno ſancte Crucis. Item purpureum
veſtimentum tinctum de guttis ſanguinis chriſti
Item velum beate virginis Marie quod ipſa po
ſuit ad femoralia Chriſti in cruce. Item ſudariũ
quod poſitum fuit ſuper faciem xp̃i. Item prepu-
tium domini noſtri Jeſu xp̃i qñ fuit circunciſus.
Item aqua ⁊ ſanguis qui emanauit de latere xp̃i
Itẽ de vero ligno crucis. Et multe alie reliquie
que oſtenduntur in die Paſce peracto prandio.
Item in feſto Saluatoris: cuius imago viſibiliter
apparuit omni populo Romano miraculoſe. ſ. qñ
papa Silueſter cõſecrauit dictã eccleſiam vbi fue
rat populus Romanus congregatus: tũc imago
Saluatoris apparuit viſibiliter omni populo de
Urbe: que imago remãſit in pariete: ⁊ quottidie
videri poteſt: nec comburi potuit cũ ecclia fuerit
bis cõbuſta: ibi vero eſt remiſſio omniũ peccatoꝝ
Item in capella ſancti Jo. bap. ad fontes quã mu
lieres nõ intrãt ſub pena excõicationis / ibidẽ eſt
remiſſio omniũ pctõꝝ. In capella ſcti Laurentij:
quam ſimiliter mulieres nõ intrãt ſub ſimili pena

que dicitur ſancta Sanctoꝝ: ibidem eſt remiſſio omnium peccatoꝝ. Eſt in eadem Capella imago xp̄i in etate. xij. annoꝝ diuinitus ⁊ humanitus depicta. Et circa eandem Capellã ſunt gradus ſup̄ quos dñs noſter Jeſus xp̄s cecidit vſqꝫ ad effuſionẽ ſanguinis: ⁊ ſignũ apparet clare vbi cecidit ſanguis. Qui gradus ſteterũt ante domũ Pilati in Hieruſalem. Et quicũqꝫ hos gradus aſcendit geniculando: ille pro quolibet gradu. ix. Annos indulgẽtiaꝝ/ ⁊ totidem quadragenas/ ⁊ remiſſionem tertie partis oĩm peccatoꝝ habet.

¶ De priuilegio iſtius eccleſie ⁊ dignitate legantur iſta metra ſequentia.

Dogmate papali datur ac ſimul imperiali
Qđ ſim cunctarum caput mater eccleſiarum
Hinc ſaluatoris celeſtia regna datoris
Nomine ſanxerunt cũ cuncta peracta fuerunt
Sic ſumus ex toto conuerſi ſupplice voto
Noſtra ꝙ hec edes ſit tibi xp̄e inclita ſedes
Hec eſt papalis ſedes ⁊ pontificalis
Preſidet ⁊ chriſti de iure vicarius iſti
Quia iure datur Romana ſedes vocatur
Deberet ⁊ vere niſi ſolus Papa ſedere
Gloria ſublimis/ alĳ ſubduntur imis.

SEcunda Eccleſia principalis eſt ad ſanctum
Petrum in monte Vaticano palatij Nero-
niani:in qua ſunt omni die·xlviij·anni indulgētia
rum/⁊ tot quadragene : ⁊ remiſſio tertie partis
oīm peccatorū·Item in eadem Eccleſia fuerunt
c·⁊·ix·altaria:que nunc pro maiori parte ſunt de-
ſtructa·Et pro quolibet conceduntur·xviij·Anni
indulgētiarum·Et inter alia ſunt·vij·altaria prin-
cipalia:que maiori gratia ſunt priuilegiata alijs
altaribus:⁊ quodlibet illoꝝ·vij·eſt circundatum
cancellis ereis·Item quandocūq; eſt feſtū ſancti
Petri/vel feſtum predictoꝝ altarium/vel feſtum
Natiuitatis dñi/vel Paſce/ vel feſtum Omniū
ſanctoꝝ/vel aliud feſtū duplex:duplicant̃ omnes
indulgentie predicte·Item in feſto Annuntiatio-
nis beate Marie virginis ſunt ibidem Mille an
ni indulgentiaꝝ·Itē a predicto feſto vſq; ad kal·
Auguſti ſunt ibi·xij·anni indulgētiarū/⁊ tot qua-
dragene/⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ
Item quicūq; aſcēdit gradus ſcti Petri deuote
huic cōcedunt̃ ꝑ quolibet gradu·vij·Anni indul
gentiaꝝ dat̃ ab Alexandro papa·Item medietas
corpoꝝ ſanctoꝝ Aploꝝ Petri ⁊ Pauli requieſ
cit in predicta eccleſia ſub maiori altari·Reliqua

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

vero medietas iacet ad ſanctū Paulum. Item in
[illegible]a eccleſia requieſcūt corpora ſanctoꝝ apo
[illegible] Simonis ꝛ Jude. Itē corpus ſancte Pe
[illegible] virginis filie ſancti Petri apoſtoli. Itē
[illegible] ſancti Andree apli: quod oſtēditur in eius
[illegible] in illa die qñ Romā portatū fuit ꝛ addu-
[illegible] Item caput ſancti Luce euangeliſte. Item
Caput ſancti Sebaſtiani martyris. Caput ſancti
Jacobi. Corpora ſanctoꝝ Proceſſi ꝛ Martinia
ni/ꝛ multa alia corpora: ꝛ multe reliquie ſanctoꝝ
martyrum ꝛ confeſſoꝝ ac virginum. Item Vero
nica/ſiue Vultus ſanctus domini noſtri Jeſu xp̄i
requieſcit in dicta eccleſia: qui mōſtratur in ebdo
mada ſancta pluribus vicibus: ꝛ in die Aſcenſio-
nis dñi: ꝛ Dominica proxima ante aut poſt feſtū
ſancti Antonij abbatis. In cuius oſtenſione Ro-
mani aduenientes/ꝛ in eius oſtenſione preſentes
habēt tria millia annoꝝ indulgentias. Et illi qui
ſunt circa Romā aduenientes/ꝛ preſentes habēt
vj. millia Annoꝝ. Ceteri vero: qui adueniūt per
mōtes/valles ꝛ colles habēt. xij. millia annoꝝ in
dulgentias/ꝛ tot quadragenas/ꝛ remiſſionē ter-
tie partis omnium peccatoꝝ. Item exiſtit vnum
altare ad dextrā partem Chori decoratum por-

phiretico lapide ĩ medio: ſuper quo poꝛphiretico
lapide diuiſa ſunt oſſa ſanctoꝝ apoſtoloꝝ Petri
⁊ Pauli/⁊ ponderata per beatum Silueſtrũ/ſub
Anno dñi·cccix· Quando facta fuit iſta eccleſia·
Item ad ſiniſtram partẽ choꝛi eſt vnũ tabernacu/
lum in quo hodierne ſeruatur illa Sedes ſeu Ca
thedra que fuit facta beato Petro quãdo adhuc
ſedem Epalẽ tenuit in Antiochia: ⁊ pulchꝛe de
coꝛata· Et in feſto quod dicit̃ Cathedra Petri
ponitur foꝛas ad Choꝝ cũ ſolẽnitate: vbi omnes
hoĩes ꝓ ſua deuotione eandẽ attingere poſſunt·
Item circunſtant colũne·xij·de marmoꝛe bene ⁊
polite facte/⁊ choꝛum attingẽtes: ex quibus vna
cancello ferreo circũuoluta ⁊ oꝛnata eſt: de cuius
virtute ĩfraſcripta legas· Hec eſt illa ad quã dñs
noſter Jeſus xp̃s appodiat⁹ cũ populo p̃dicabat
⁊ deo pr̃i pꝛeces in tẽplo effundebat/ adherendo
ſtabat· Que vnacũ alijs·xj·circũſtãtibus de Salo
monis tẽplo in triũphũ huius baſilice locata fuit
demones expellit: ⁊ ab imũdis ſpiritib⁹ vexatos
liberos reddit: ⁊ multa miracula quottidie facit·
Item in trãſitu ad beatã Mariam de Febꝛibus
eſt ſepultura ſancti Criſoſtomi: que ãte fuit ferro
circundata: nunc imagine marmoꝛea eſt erecta·

B. V.

Tertia Eccleſia principalis eſt ad Sanctum Paulū. In qua ſunt omni die. xlviij. Anni indulgentiarum / ꝛ tot quadragene / ꝛ remiſſio tertie partis omnium peccatoꝝ. Item in feſto Conuerſionis ſancti Pauli ſunt ibidem. c. anni indulgentiarum / ꝛ tot quadragene. Itē in feſto ſanctorum Innocentum: quoꝝ corpoꝛa ibidem multa requieſcunt / ſunt ibi. xlviij. anni indulgētiarum / ꝛ tot quadragene. Item in dedicatione eiuſdem eccleſie: que eſt in Octaua ſancti Martini: ſunt ibi Mille anni indulgentiarum / ꝛ tot quadragene / ꝛ remiſſio tertie partis omnium peccatoꝝ. Item ſi quis intrauerit omnibus diebus Dñicis dictam Eccleſiam / habet tantas indulgentias ac ſi viſitaret ſanctum Sepulchꝛū dñi in Hieruſalem: aut ſi iret ad ſanctum Jacobum in Galitia. Item in eadem Eccleſia eſt Bꝛachium ſancte Anne matris virginis Marie. Item vna cathena: cum qua cathenatus fuit ſanctus Paulus. Et plures alie infinite reliquie. Itē ſub altari maioꝛi ſituata eſt medietas coꝛpoꝛum ſanctoꝛum Apoſtoloꝝ Petri ꝛ Pauli. Item coꝛpus ſancti Timothei diſcipuli ſancti Pauli requieſcit ī dicta eccleſia: ꝛ plures alie infinite reliquie ſanctoꝛum: quoꝝ anime gau-

dent in celis. Itē in grotta requieſcunt oſſa beata ſanctoꝝ Celſi/Iuliani cum Baſiliſſa. Item circa portam:que ducit ad ſanctum Paulū/Capena porta dicta:hic ſepultura Romuli ⁊ Remi exiſtit Eſt etiam ibi prope Mons omnis terre. Itē ad dexteram partem Chori eiuſdem Eccleſie eſt de uotiſſima imago ſancte Crucis: que allocuta eſt ſanctam Brigidam/prope eius ſedulas oratiōes coram eadem factas.

Quarta Eccleſia principalis eſt ad ſanctam Mariam maiorem: In qua ſunt omni die xlviij. Anni indulgentiarum/ ⁊ tot quadragene/ ⁊ remiſſio tertie partis omnium peccatoꝝ. Item in predicta eccleſia ſūt he reliquie videlicet corpus ſancti Mathie apoſtoli requieſcit ſub maiori altari ipſius Eccleſie. Caput eiuſdem ſancti Mathie apoſtoli requieſcit ī dicta eccleſia. Item corpus ſancti Hieronymi doctoris eccleſie. Itē corpora ſanctarum Rumule ⁊ Redempte. Itē pannicellus beate Marie virginis: in quo requievit eius filius in Preſepio. Item ſtola ſancti Hieronymi Itē brachiū ſancti Mathie apoſtoli ⁊ euāgeliſte Item brachium ſancti Luce Euangeliſte. Item brachium ſancti Thome archiepiſcopi Cantuarienſis ⁊ martyris. Itē caput ⁊ brachium ſancte Vibiane virginis ⁊ martyris. Item Preſepe domini in prefata eccleſia reconditum eſt. Et multe alie reliquie ſanctoꝝ ⁊ ſanctarum ibidem requieſcunt: que oſtenduntur in die Paſce hora veſperarum vel circa: quorum anime gaudent in celis. Item in vigilia Aſcēſionis domini qua celebrat̄ feſtum Trāſlationis corporis beati Hieronymi: quod ibidem requieſcit: ⁊ ad altare ipſius eſt re-

miſſio omniū peccatorum a felicis recordationis Pio papa ſecundo. Item in omnibus feſtiuitatibus beate Marie virginis ſunt ibi Mille anni indulgentiarum. Item in feſto Aſſumptionis beate Marie virginis vſq; ad eius Natiuitatē ſunt ibi xij. Milia annorum indulgentiarum vltra dictas indulgentias quotidianas.

¶Sequuntur verſus de Aſſumptione glorioſiſſime virginis Marie.

Ad ſummum Regina thronū defertur in altum
Angelicis prelata choris cui fertur & ipſe
Filius occurrens matrem ſuper ethera ponit.

Quinta eccleſia principalis eſt ad Sanctum Laurentiū extra muros in via Tyburtina in agro Ueiano: in qua ſunt omni die. xlviij. anni indulgentiarum: ⁊ tot quadragene: ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ. Item ibidem eſt lapis ſuper quē poſitus fuit beatus Laurētius poſtq̄ aſſatus ⁊ mortuus fuit. Itē in feſtiuitatibus ſanctoꝝ Stephani prothomartyris: ⁊ Laurētij martyris: quoꝝ corpora ibidem requieſcunt: ⁊ per octauas eorundem: ac in ſtationibus eiuſdem eccleſie ſunt Centum anni indulgentiarum: ⁊ tot quadragene: ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ ab antiquo conceſſa. Sed fe. re. Calixtus tertius Pont. max. cōceſſit omnibus vtriuſq̄ ſexus chriſtifidelibus dictam eccleſiam deuote viſitantibus in ſingulis feſtiuitatibus ⁊ ſtationibus eiuſdē eccleſie antedicte/ plenariam remiſſionem omnium peccatoꝝ. Item ſi quis intrauerit dictam eccleſiā per annū omni quarta feria liberat Animā a purgatorio. Item ſi quis intrauerit per ianuam ſtantem in Auſtrali parte eccleſie predicte de vna cruce ad aliam plenarie cōfeſſus ⁊ contritus: habet remiſſionem omniū peccatoꝝ. Item ſunt in eadē Eccleſia q̄plures alie reliquie.

SExta eccleſia principalis eſt ad ſanctos Fabianum ⁊ Sebaſtianum: In qua ſunt omni die. xlviij. Anni indulgētiarum ⁊ tot quadragene ⁊ cum hoc remiſſio tertie partis omniū peccatorꝝ Item ī eadem eccleſia ſunt omni die Mille anni indulgentiarum dati a Pelagio Papa. Item in eadem Eccleſia ad Cathecumbas/ibi prope ſunt tante indulgentie quāte ſunt in eccleſijs ſanctorꝝ Apoſtolorum Petri ⁊ Pauli: quia ibi corpora eorꝝ iacuerūt abſcondita longo tempore in quodam fonte exiſtente in dicta Eccleſia: ſupra quem eſt quoddam altare. Item Silueſter/Gregorius/Honorius/Pelagius/Nicolaus/⁊ Joānes ſummi Pontifices conceſſerunt/⁊ quilibet eorꝝ conceſſit Mille annos indulgentiarum quocūqꝫ tempore anni deuote viſitātibus dictam eccleſiā cauſa deuotionis/oratiōis/aut peregrinatiōis/ abſqꝫ peccatis mortalibus. Item in dicta eccleſia iacet corpus beati Sebaſtiani. Item ſuper altare ſancti Sebaſtiani vbi iacet corpus eiꝰ celebrauit miſſaꝫ ſanctus Gregorius Papa pro anima vnius Imperatoris/⁊ apparuit ei Angelus ⁊ dixit. Hic eſt locus ſanctiſſimus: in quo eſt diuina ⁊ vera promiſſio: ⁊ omniū peccatorꝝ remiſſio: ſplēdor ⁊ lux

perpetua/⁊ ſine fine letitia:quas Chriſti martyr
Sebaſtianus promeruit:virtute ſacrificij liberat
anima·Jtē ibi eſt lapis in quo Chriſtus reliquit
veſtigia pedum ſuorum quãdo obuiauit Petro
perſecutionē fugienti·Quem recognoſcens Pe
trus dixit ad eum:Domine quo vadis·Reſpon-
dit Chriſtus:Romã redeo iterum crucifigi·Jtē
in dicta eccleſia requieſcit corpus ſancti Fabiani
Pape ⁊ martyris·Jtem corpus beati Stephani
pape ⁊ martyris·Jtē corpus ſancte Lucine vir-
ginis:que corpus ſancti Sebaſtiani in dicto loco
ſepeliuit:⁊ hanc eccleſiam ad ipſius ſancti Seba
ſtiani honorem conſtruxit·Et·xviij·ſumnii Pon
tifices martyres:quorum quilibet dedit ſuam in-
dulgentiam/in dicta eccleſia ſancti Sebaſtiani re
quieſcunt·Sunt ⁊ multe alie indulgētie in predi-
cta eccleſia:que numerari nõ poſſunt:propter in
numerabilia corpora ſanctoꝝ ibidem requieſcen-
tium·Jtē in cimiterio ſancti Calixti eſt plenaria
remiſſio omnium peccatorum·

Viſitet hic pia mens ſanctoꝝ buſta frequenter
Jn chriſto quorum gloria perpes erit

¶Hic eſt cimiterium beati Calixti pape ⁊ marty
ris incliti·Quicunq; illud contritus ⁊ confeſſus

ingreſſus fuerit/plenariam remiſſionem omnium peccatorum obtinebit:per merita glorioſa Centū ꝛ Septuagintaquattuor millium ſanctorū Martyrum:quoꝝ ibi corpora in pace ſepulta ſunt,vna cum Quadraginta ſex ſummis Pōtificibus beatis:Qui omnes ex magna tribulatione venerūt: ꝛ vt heredes in domo domini fierēt/mortis ſupplicium pro Chriſti nomine pertulerunt. Item omni'die Dñica de menſe Maij eſt in predicta Eccleſia ſtatio ꝛ indulgentia.

Septima Eccleſia principalis eſt ad ſanctam Crucem in Hieruſalē:in qua ſunt omni die xlviij. Anni indulgentiarum/⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ. Itē in ſummo altari requieſcunt corpora ſanctoꝝ Anaſtaſij: ⁊ Ceſarij. Item eandē eccleſiam que vocatur ad ſanctā Crucem in Hieruſalem/edificauit Conſtātinus filius Conſtantini magni Impatoris in honorem ſancte Crucis:ad preces ſancte Helene:⁊ ſanctus Silueſter papa conſecrauit eā. Sūt omni die dñica.ccc.anni indulgētiaꝝ ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ. Itē hec ſunt reliquie eiuſdem eccleſie. Primo duo ciphi. Unus q fuit plenus de ſanguine xpi/Alter vero de lacte btē Marie virginis. Itē ſpongia in qua Judei porrexerūt xpo fel ⁊ acetū. Item de ligno ſctē Crucis. Itē due ſpine de corona xpi. Unus clauus cū quo fuit affixus xps in cruce. Item de ligno crucis latronis pendētis ad dexterā xpi: q fuit cōuerſus ad xpm. Item titulus ſancte crucis Itē in capella que vocatur Hieruſalem:quā mulieres nō intrāt/niſi ſemel in anno.ſ.in die dedicatiōis eiuſdē:que celebraī i vigilia ſcti Benedicti abbatis.ſ.xx. Martij/eſt remiſſio oīm peccatoꝝ.

AD ſanctā Mariam Trāſtyberim. Hic locus vbi nūc illa venerabilis eccleſia eſt: olim appellabatur Taberna meritoria regionis Tranſtyberim: in qua Romani Milites: qui amplius militare non poterant: vite ſue ſubſidia percipiebāt. Et appellabatur meritoria: quia pro benemeritis eorū ⁊ ſportularis pecunia donabatur. In cuius atrio hij verſus ſcripti erant.

Roma vetus veteres cum te rexere quirites.
Nec bonis immunis nec malus vllus erat.
Defunctis patribus ſucceſſit prava iuuentus:
Quorum conſilio precipitata ruis.

Ex hac taberna meritoria videlicet vbi ille due feneſtrelle ferree cancellate apud chorū ſunt poſite: Tempore: quo dñs noſter Jeſus xp̄s de virgine Maria naſci dignatus eſt: fons olei de terra exūdauit: ac per totum illum diem ac noctem largiſſimo riuo vſq ad Tyberim defluxit: Significans vnctionem xp̄i / ⁊ baptiſmum / atq doctrinā eius qua omnes gentes imbueret ad credendum per baptiſmū. Quod miraculum attendens Sanctiſſimus Preſul Calixtus natione Romanus: ſicut erat iam ab antiquo tempore famatum: in eodem loco / vnde Oleum fluxerat. Procedente quoq

tempore cum aliquantulum ceſſaret perſecutio a xpĩfidelibus:eadẽ eccleſia creditur nouisfabricis ampliata:quã Gregorius papa·iiij· ob reuerentiã beate virginis Marie/ꝛ beati Calixti martyris a fundamẽtis penitus dirutã/nouis fabricis cum tecto conſtruxit:ac totam depinxit· Sunt ſepulta ibi corpora ſanctoꝝ videlicet Calixti pape/Innocentij pape/fundatoꝝ eccleſie/ꝛ Iulij pape/ſancti Quirini epĩ·Eſt in octaua die Aſſumptionis beate Marie in Auguſto ibi ſtatio ꝛ indulgentia·

Iam puerum iam ſummũ pater poſt tpa natum
Accipimus genitum tibi quem nos eſſe coeuum
Credim⁹ bircoꝝ olei ſcaturire liquamina tybrim
Hinc oleum fluxit cum Chriſtus virgine luxit
Hic ꝛ donatur venia quocunqꝫ rogatur·

Ad ſanctum Griſogonum/in prefata regiõe transtyberim·In iſta eccleſia ſcti Griſogoni be ſũt reliquie:Brachiũ ſancti Iacobi:Scapula ſancti Andree aplĩ:ꝛ caput dicti ſancti Griſogoni·Sunt ibi indulgentie · Hic eſt ſedes ꝛ titulus Cardinalis·Statio·xxiiij·quadrageſime·

Ad ſanctam Ceciliam virginem· Iſta eccleſia prenominate virginis eſt etiã in regione Trãſtyberim ſituata:vbi requieſcit corpus ſancte

Cecilie:etiam corpora ſanctorum Tyburtij/Valeriani/Lucij pape primi/et Maximiani ſub altari in choro requieſcunt. Sunt in eadem eccleſia plures alie reliquie. Fuerunt in dicta Eccleſia olim edes ſancte Cecilie et habitacula: quas Sanctus Paſcalis papa cōſecrauit: ad honorem omnipotentis dei/eiuſqʒ genitricis glorioſe/ſanctorum apoſtolorum Petri et Pauli/beate Agathe et Cecilie. Anno incarnatiōis dñice. CCC. Indictioñ. xv. Eccleſiam edificauit: ſicut plenius in Epiſcopali libro continetur.

AD ſanctum Bartholomeum in Inſula. In iſta eccleſia eſt corpus ſancti Bartholomei ſupra altare maius in tabernaculo. Eſt etiam ibi corpus ſancti Paulini ſcti Alberti/ſcti Marcelli et ſancti Superātij. Sunt ibi plures reliquie que cū ſupradictis in die ſancti Bartholomei apoſtoli et in dñica Palmarum oſtenduntur. Eſt vnus fons ante altare maius in Choro: in quo inuēta ſunt corpora ſanctorum. ſ. ſancti Paulini et Superantij apud illam ſunt. cc. Anni indulgentiarum.

AD ſanctum Joānem in Inſula ex oppoſito eccleſie ſcti Bartholomei. Hic eſt vnū clauſtrum mulierum: ibi eſt vna capella beate Marie

virginis verſus aquas Tyberis que apud molē dinas appellatur. Dicitur ꝙ quodā tpe Tyberis creuit vltra lampadas ardētes ante imaginem/ ꝛ nō fuerunt extincte: nec videbatur illata aliqua leſio imagini per aquam.

AD ſanctum Nicolaum in carcere Tulliano in regiōe Ripe ſunt iſte reliquie. Una coſta ſancti Mathei apoſtoli ꝛ Euāgeliſte. Manus ſancti Nicolai. Brachiū ſancti Alexij. Eſt ibi in quadrageſima ſtatio.

AD ſanctā Mariam in Porticu in regione Ripe: hic eſt vnus lapis pretioſus ʒapbirus in quo imago dei/ ꝛ beate Marie virginis miraculoſe eſt impreſſa. Tēporibus Joannis Pape primi: ꝛ Juſtini proprij filij Juſtiniani Auguſti: ꝛ Theodorici regis Gothoꝝ heretici Italiam opprimentis: fuit in Urbe Matrona potentiſſima Siniaci Conſulis ꝛ Patricij filia nomine Galla inter Romanos diuitijs ꝛ generoſitate precipua Patritiatuſqꝫ dignitate ſublimis cognominata: Patritia moribus/ ꝛ vita beata. Sic enim tempo ralibus vſa eſt bonis/ vt legem domini non deſereret: ꝛ a diuinis nullatenus declinaret. Et quia Xp̄o ſedulo ſeruire curauit: ſuiqꝫ in ſe creatoris ſi

militudinem ꝛ imaginem pꝛudenti circũſpectione
integram illibatãqꝫ ſeruauit: Xp̄i ꝛ beate Marie
imaginem per manus ſanctoꝝ angeloꝝ in palatio
ſuo ſuſcipere meruit. Quadam em̄ die dum fami-
lia circumſedente prãderet: ſupꝛa pꝛopinatoꝛium
pꝛedicta imago omnipotentis Dei: ac benedicte
Marie matris filij nimio fulgoꝛe apparuit. Cui⁹
immenſa luce Pꝛopinatoꝛ verberatus ad domi-
nam redijt: ꝛ quod acciderat territus nuntiauit.
Mox Galla ſurgens a menſa venit ad dictum lo
cum/lucem quidem vidit: ſed imaginem decoꝛã
videre nõ potuit. Habito igitur cõſilio: ꝛ multoꝝ
pꝛocerum comitata cõcurſu: ad Lateranenſe pa-
latium feſtinauit: ꝛ Põtifici apparitionem lucis
religioſa grauitate narrauit: pijs lachꝛymis poſtu
lans/ꝛ magnis pꝛecibus: vt ad Ancillam domini
ipſe dominus dignaretur venire: deo dante ꝛ re
uelante rem nouam plenius cogitaturus. Cuius
ſanctis p̄cibus venerabilis pontifex acquieſcens
cum Cardinalibus/Epiſcopis/ꝛ maioꝛibus Ci-
uitatis ad Galle palatiũ venit: ꝛ ad dictum locũ
accedens: extenſis bꝛachijs: ac oculis eleuatis in
celum: deuotiſſime intra lucem oꝛauit. Cũqꝫ ad-
huc venerabilis pater Papa oꝛationi inſiſteret:

inter brachia ſacratiſſimam ſuſcepit imaginem: & eã adorandã circũſtãti multitudini cũ lachrymis timoris & gaudij demõſtrauit. Et quomodo beatus Gregorius. vij. cõſecrauit iſtam eccleſiã: que antea fuit palatiũ prenominate Galle Patritie: & de vita eius legitur in certis alijs legendis.

AD ſanctum Georgium. In iſta eccleſia ſunt iſte reliquie. de lacte beate Marie virginis & de veſtimẽtis eius. Vexillũ / lãcea / & caput ſcti Georgij: Quod caput ſancti Georgij eſt repertũ in vna capſa litteris aureis: demonſtrãtibus illud eſſe per S. preſulẽ Zachariã pa. j. ibidẽ locatũ. et deduci fecit regionẽ ad velũ aureũ in venerabilẽ iſtã Diaconiã cũ magna ſolẽnitate: vbi i honore ſuo cõſecrata eſt prenominata eccleſia. Et plures alie reliquie. Statio & titulus Cardinalis.

¶ Claudius Tyberius deſcribẽs pugnatores ciues Romanos: inuenit Sexies decies Centena milia. vcccc. & cccc. milia: Quod adhuc reperitur ſcriptũ ante dictã Eccleſiam ſubtus portugale.

AD ſanctam Anaſtaſiam. Eccleſia iſta eſt verſus palatium maius conſtructa: ex oppoſito eccleſie ſancti Georgij. Sunt ibi plures reliquie. Statio in quadrageſima / & titulus Cardinalis.

AD ſanctam Mariam: que vocatur Schola greca infra mōtem Auentinū/ante p̄nomi natam Eccleſiam poſitus eſt vnus lapis rotūdus ad diſpoſitionē faciei ⁊ vultus: qui dicebat̄ Buc ca veritatis. Ad quem homines ſe expurgauerūt Uirtutē ſuā per vnam mulierem perdidit. Fuit etiam ſcola ſancti Auguſtini.

AD ſanctam Sabinā. Jſta venerabilis eccle ſia vocatur ad ſanctam Sabinā de Urbe in monte Auentino: quam miro opere ſtruxit Pbr̄ Urbis Paulus Jllíricus ſub Papa Celeſtino ſicut patet in litteris aureis ſcriptis i parte poſte riori eccleſie ſuper portam Cypreſſinam. Jn iſto loco fuit Sedes apoſtolica: ſicut demonſtrat ſtru ctura Palatij: in quo reſidēs Papa Honorius tertius cum Curia ſua/Anno domini. M.ccxvj. ordinem predicatoꝝ: quem ſanctus Dominicus a predeceſſore ſuo papa Jnnocētio in Concilio Lateraneñ. impetrauerat/auctoritate apoſtolica cōfirmauit. Et hanc eccleſiam beato Dominico ob ſpecialem familiaritatem ⁊ magne deuotionis affectū: quē erga eū habuit inhabitandā cū fratri bus ſuis cōceſſit. Cuiuſetiā ob ꝑpetuā rei memo riā/Calix papalis/cū patena/⁊ corporali/⁊ altari

⁊ Capelle apoſtolice de alabaſtro in loco iſto reſeruatur. Hic ſepultura ſunt corpora ſanctorũ videlicet ſancte Sabine: ſancti Theodori: ſcti Alexandri pape. Nota Auentinum primã Regionẽ vrbis fuiſſe. Hic eſt vnus lapis nigri ſuſpẽſus: de quo iſti verſus habentur.

Credidit orantem iactato contundere ſaxo
Hic ſãctũ Dominicũ hoſtis verſato ad ipſum
Marmoris illeſi confracto monſtrat in eũ
Hijſqȝ fidem prebet ſuſpenſus ⁊ iſte molaris.

Sunt ꝗplures alie reliquie notabiles ⁊ ſcripte: ⁊ eſt ibi Statio in die Cinerum.

Ad ſanctũ Alexium in eodem monte Auentino: eſt Eccleſia/que antea fuit domus Patris ſancti Alexij. Hic eſt locus ⁊ gradus vbi predictus ſanctus Alexius patri incognitus/ Annis xvij. penitentiam egit: vſqȝ ad Annum incarnationis dominice. cccviij. ſuum tradidit deo ſpiritum. In iſto loco ſunt omni die. c. anni indulgentiarũ: ⁊ totidem quadragene. De vita ⁊ morte ipſius legitur plenius in ſua Legẽda. Hic oſtenditur in vno tabernaculo vna imago beate Marie virginis: circa quam ponuntur iſta ſcripta ſcȝ: Hec eſt illa imago digna Beate Marie ſemper virginis

quondam exiſtens in eccleſia eiuſdem beate Ma
rie virginis ĩ Ciuitate Edeſſa: vbi btũs Alexius
peregrinus degebat: ꝛ coꝛam qua ſemꝑ volebat
oꝛare·nec permittebatur·Unde ipſa Beatiſſima
imago bis miraculoſe locuta/dixit Cuſtodi eccle
ſie Fac introire hominẽ dei:ideſt Alexiũ:q ſedet
foꝛas in oſtio: quia dignus eſt regno celoꝝ· Sub
altari maioꝛi in choꝛo ſunt coꝛpoꝛa ſantoꝝ Bo-
nifacij martyꝛis: ꝛ Alexij cõfeſſoꝛis: vt bulla Ho-
noꝛij Pape·iij·patens demonſtrat·Necnõ Her-
metis martyꝛis: ꝛ alioꝝ ſanctoꝝ reliquie: quoꝛuꝫ
meritis ꝛ interceſſionibus ab omnibus malis ꝛ a
moꝛbo epydimie liberemur·

Ad ſanctã Pꝛiſcam ex oppoſito eccleſie ſan
cte Sabine in monte Auentino·

Ubi ab Euandro ſacra eſt Herculis ara
Urbis Rome pꝛima ſuperſtitio poſt
Ubi ſtructura tot veterũ templa punienda deum
Montis Auentini nunc facta eſt gloꝛia maioꝛ
Unius veri religione dei
Pꝛecipue tamen,ob Pꝛiſce nobile templum
Quod pꝛiſcum merito par ſibi nomen habet
Nã Petrus id coluit populos dũ ſepe doceret
Dum faceret magno ſacroq; ſepe deo

Dum quos facinoꝝ fontis deceperat error
Hic melius ſacra purificaret aqua
Quod demum multis ſeſe voluentibus annis
Corruit haud vlla ſubueniente manu
Summus ac antiſtes Caliⲭtus tertius ipſum
Extulit/omne eius reſtituitq́ꝫ decus
Cui ſimul eterne tribuit dona ampla ſalutis
Ipſius ne qua parte careret ope.

Ad ſanctū Sabam. Hic eſt vna fontana conducta in eccleſiam: cuius aquā homines guſtare poſſunt/ ⁊ bibentes curantur a fluxu ſanguinis: vt q̄ſepiſſime claruit miraculis. Eſt eni͂ i iſta fontana ſancta de Scapulario ſancti Sabe Abbatis ⁊ Confeſſoris. Eſtq́ꝫ ibi vna Abbatia ordinis ſancti Benedicti. Item recondita ſunt in iſta Eccleſiā corpora Titi ⁊ Veſpaſiani Imperatorum que videri poſſūt quottidie. Ad quoꝝ ſepulchꝛū ſcribuntur iſti verſus ſequentes.

Conditur hec tumulo Titus cum Veſpaſiano
Patre felice/ſed eminent proſpera Titi
Hieruſalem premens dominiq́ꝫ emulos fremens
Aper de ſylua ferus ſingularis in hoſtes
Expurgat veniam ſabaoth ſternendo laborem
Reddit ⁊ congruam vindictam populo nequam

AD sanctum Anaſtaſium ibi ad tres Fontes in iſta eccleſia ꝛ monaſterio habetur ſcripta in Choꝛo vna bulla: que ſic incipit: vt ſequitur.
¶ Anno. M.ccj Quarto nonas: quo Xp̄s venit mundū redemit actu diuino/kal. Apꝛilis. Honoꝛius felix monos dia. ſacer/hāc aulam cōſecrauit Papaq; dicauit diuinis: Ac ter ſeptem Cardinales collaterales interfuerūt ad martyꝛis/dei honoꝛem/ꝛ tunc aſtiterunt ꝛc. Et hic eſt Columna ſuper quam beatus Paulus apoſtolus decollatus eſt. In Capella ad tres fontes eſt locus martyꝛij ſancti Pauli apoſtoli.

AD ſanctam Mariam Scala celi. Hec eſt ſecunda Capella fundata in toto mundo ad honoꝛem glorioſiſſime virginis Marie. Et vocatur Scala celi: quia beatus Bernardus dum celebꝛaret in iſta Capella/meruit videre Scalam in celum vſq; erectam: ac Angelos animas in celos per eandem ducentes. In qua Capella quicūq; celebꝛant/aut celebꝛari faciunt pꝛo animabus exiſtentibus in purgatoꝛio: meritis eiuſdem gloꝛioſe virginis Marie/dicte Anime cito liberantur. Et quicquid ibi deuote petitur: ſine dubio impetrat. Et ſunt ibi plures indulgentie: vt patet in tabula

indulgētiaꝝ·Item ſunt recondita ibi oſſa decem millium Martyꝛum·

AD ſanctam Mariam Annuntiatam· Item anno domini·M·cc·Pontificatus domini Honoꝛij pape·iij·Anno·v·Indictione·viij·mēſis Auguſti die/ix·dedicata eſt hec Ecclia in honoꝛē beate Marie virginis:ꝛ omnium Sanctoꝝ: per manus venerabiliū Anagnini ꝛ Joannis ſangui ni Epiſcopoꝝ/aſſiſtentibus Joanne ville magne Joanne ſancte Marie de Ruſille· Sūt etiam ibi in altari certe ꝛ ſcripte reliquie per manus ſupꝛa dictoꝛum recondite:quarum nomina ponūtur in vna tabula apud altare·Item ſciendum/ꝙ vbi il la Crux in medio itineris dicte Eccleſie/ꝛ ſancti Sebaſtiani eſt poſita:ſunt captiuata iſta·x·millia Martyꝛum ꝛ militum·

DOmine quo vadis: In iſto loco quādo An gelus dñi beatū Petrum eripuit de manu Neronis/Saluatoꝛ ei obuians:cui Petrus ait: Domine quo vadis:Et reſpondens:Vado Ro mam iterū crucifigi·Sunt multe indulgentie·

AD ſanctum Joannem ante poꝛtam latinam· Iſta Eccleſia eſt conſtructa apud iſtam poꝛ tam:que dicitur poꝛta latina·Ibi adhuc eſt locus

vbi miſſus eſt ſanctus Joannes in oleum feruentiſſimum. Sunt ibidem multe indulgentie. Eſtq̧ ſtatio in Quadrageſima in dicta eccleſia.

Ad ſanctum Sixtum ante portam Appiam: eſt clauſtrum mulierum: in ſtrata vbi itur ad ſanctum Sebaſtianum. Statio in quadrageſima: ⁊ eſt Titulus Cardinalis.

Ad ſanctam Balbinam. Jſta eccleſia dicitur etiā ad ſanctū Saluatorem: cuius imago in choro ſupra ſummū altare oſtenditur: vbi ſepulta ſunt. iiij. corpora ſanctoꝝ videlicet ſancte Sabine ſancti Quirini: ⁊ illaꝝ duarū virginū: quibus p̄nominata imago apparuit. Eſt etiam ibi ſtatio in Quadrageſima/⁊ titulus Cardinalis. Sanctus Gregorius cōſecrauit eccleſiam iſtam: ⁊ cōceſſit vij. Annos indulgentiarum.

Ad ſanctum Griſogonum eſt vna Abbatia. Gregorius Ep̄s ſeruus ſeruoꝝ dei ⁊c. ſicut cōtinetur in priuilegio. Qui Anno Secundo ſui preſulatus ⁊c. collecta Cardinalium/Epiſcopoꝝ ⁊ ceteroꝝ Romañ. eccleſie multitudine/Eccleſiā iſtā: quā ad honorez ſancti Andree in Dioſcauri cōſtruxerat: in qua rudimenta ⁊ ſanctitatis ſuſceperat incrementa/eo ꝙ detulit: prout eius anima

deſiderabat conſecrauit. Quam Eccleſiam etiam plenarie dotauit: ⁊ priuilegijs apoſtolicis premuniuit. Cõſecratione vero perfecta flexis ad terrã genibus/ſe deo humili ſupplicatione proſternens preces fudit ad dominũ dicẽs: Dñe Jeſu chriſte fili dei viui: qui dixiſti Apoſtolis: ⁊ p apoſtolos vniuerſis fidelibus chriſtianis: Quodcũqȝ petieritis patrem in nomine meo dabit vobis: Peto ab omnipotẽtia maieſtatis tue: quatinus quicũqȝ deinceps in huius eccleſie circuitu elegerit ſepulturam (dũmodo fidem Chriſtianam teneat) imperpetuum damnationis eterne incendijs non ſit mãcipandus: ſed ad eterne vite gaudia ſublimandus. Oratione vero cõpleta: apparuit ei angelus dñi dicens: Gregori/exaudita eſt oratio tua. Hic eſt brachium ſancti Gregorij Pape. j. Eſt etiam ⁊ crus ſancti Panthaleonis.

Ad ſanctos Joannem ⁊ Paulum in Celio monte. Hic requieſcunt corpora ſanctorũm Joannis ⁊ Pauli. circa iſta loca ſancta ponitur vna bulla ſculpta: que dicit de recõditione iſtoꝝ Sanctorum prenominatoꝝ.

Preſbiter eccleſie Romane rite Joannes
Hic animi voto dona vouendo dedit.

Martyribus christi Paulo pariterqꝫ Joanni
Paſſio quo ſedem contulit eſſe pares.
Statio ⁊ titulus Cardinalis.
AD ſanctum Stephanum in Celiomonte eſt Eccleſia ſtructure rotunde. Eccleſiam hanc prothomartyris Stephani/diu antea collapſam: Nicolaus. v. pontifex maximus ex integro reſtaurauit. Ibi ſũt fratres ordinis ſancti Pauli primi heremite. De cuius vita ⁊ obitu hec infraſcripta metra poteris legere.
Obitus ⁊ vite primi tempus heremite
Ut breuiter dicam/hec inſpice metra ſolerte.
Anno centeſimo ⁊ ſeptuageſimo primo
Poſt incarnatum Chriſtum de virgine natum
Thebaide genitus Paulus heremita primus
Hic ſextumdecimum cum perueniſſet ad annum
Mundū reliquit: heremi ſecreta petiuit
Cui ter denis cum ſeptem inſuper annis
Palma dedit victū corporis pariter ⁊ amictum
Celitus hinc manna paſtus annis ſexaginta
Domino mittente quottidie coruoqꝫ ferente
Poſt hoc ducentis octuaginta ſex quoqꝫ annis
Patris eterni filij de virgine nati
Anno centeſimo decimoqꝫ vite ſue terno

Paulus de mundo choris ſeptem letabundo
Ciuium ſanctorum abijt ad regna celorum.
¶ Anno vero domini. M.ccl. tranſlatus de Cõſtãtinopoli in Venetias. Anno quidem. ccclxxxj. tranſlatus de Venetijs in Vngariam. Statio et titulus Cardinalis.

Ad ſanctam Mariam in nauicula/In eodem Celiomonte: Ponitur vna Nauis lapidea in ſignum miraculi ante introitũ eccleſie. Statio in quadrageſima et titulus Cardinalis.

Ad Sanctam Mariam Imperatricem. Hic eſt Imago beatiſſime virginis Marie: que etiam allocuta eſt beatum Gregorium papam/dicendo. Quare amplius me non ſalutas: cum ſemper pretereundo Imaginem meam ſalutaueras. Sãctus Gregorius geniculãdo orauit: et petiuit veniam coram prenominata imagine. Et cõceſſit poſt hoc Omnibus geniculando orãtibus Tria Pater noſter/et tot Aue maria bona intentione et propoſito bono: totiens quotiẽs id fecerint. xv Annos indulgentiarum.

Ad ſanctum Petrum et Marcellinũ. Anno a Natiuitate domini. M.cclxvj. Indictione xiiij. Die. x. menſis Aprilis. Alexander papa con

ſecrauit banc eccleſiã ſanctoꝝ Petri ⁊ Marcel
lini:⁊ vtrumq; altare. Et repoſuit in maiori altari
de reliquijs prenominatoꝝ/⁊ plurimoꝝ ſanctoꝝ
quoꝝ nomina bene legi poſſunt i ſculptura apud
oſtium eccleſie. Conceſſit ipſi eccleſie a die cõſe
crationis predicte vſq; ad octauã ſingulis dieb⁹
indulgentiam trium Annorum:⁊ trium quadra
genarum. Et deinde trãſtulit dictam indulgentiã
de dicta die in feriam ſecundam poſt Dominicã
ſecundam quadrageſime. Qua die addidit indul
tiam vnius Anni:⁊.xl.dierum. Titulus Cardi
nalis:⁊ Statio in Quadrageſima.

Ad quattuor coronatos. Beatus Leo.iiij.
papa ſub maiori altari recondens collocauit
corpora ſanctoꝝ Martyrum Claudij/Nicoſtini/
Simphronij:⁊ plurimoꝝ Sanctorum: quorum
nomina ſculpta ſunt circa prenominatū altare:⁊
etiam corpora aliorum ſanctoꝝ:quorum nomina
deo ſunt cognita. Item anno incarnationis dñi
noſtri Jeſu xpi. M.cxj. Indictione.iiij.v. Jdus
Maij:Paſcalis papa Anno.ij.ſui Põtificatus
iuſſit cauare ſub Altari: quod prius combuſtum
⁊ confractum fuerat:⁊ inuenit duas Conchas:
vnam porphireticã:⁊ aliam ex compromiſſo: Jn

quibus erāt ſacra corpora ſupradictoꝝ ſanctoꝝ. In tertia vero die iuſſit vndiqꝫ murari Cōcbes ⁊ deſuper altare reedificari:ad memoriā ⁊ honorem dictorum ſanctorum:⁊ laudē dñi noſtri Jeſu xpi. Statio ⁊ titulus Cardinalis.

Ad ſanctum Clementem eſt clauſtrū fratrū ordinis ſancti Ambroſij. Sub Altari maiori requieſcit corpus ſancti Clementis pape ⁊ martyris:quod tranſlatum fuit de Ciuitate Cerſona trans pontum maris in hanc vrbem:per chriſtianiſſimū ⁊ clementiſſimū Juſtinianū Imperatorē Et hic multoꝝ alioꝝ ſanctoꝝ ſunt reliquie:⁊ conceſſe multe indulgētie per ſummos Pontifices maxime per Sanctiſſimū Gelaſiū papā:qui quottidie illuc veniētibus.xl.annoꝝ/⁊ totidē quadragenaꝝ veniam ſuoꝝ indulſit peccaminum/de grā ſpeciali:⁊ in.xl.duplicātur. Item fe.re. Alexāder papa.iij.ad honorē ſancti Ignatij martyris cuius corpus in prenominato altari requieſcit / per ſuū priuilegiū conceſſit ⁊ largitus eſt tertiam partem oīum peccatoꝝ. Statio ⁊ titulus Cardinalis.

¶ Item habetur in ſerie Ro.pontificum ꝙ Joannes Anglicus poſt Leonem ſedit annis.ij.menſibus.v.diebus.iiij. Vacauit Sedes menſe vno:vt

aſſeritur femina fuit: ⁊ iuuenili habitu ab amante ſuo Athenis ducta: in diuerſis Scientijs tantum profecit: vt Rome tandem legeret ad triennium: ⁊ magnos magiſtros haberet diſcipulos: nec ſibi quiſq̄ ſimilis ibidem inueniebatur. Magne itaq; ſcientie ⁊ opinionis exiſtens: in Papam concorditer eligitur: ſed in Papatu per familiarem impregnatur. Uerum tempus partus ignorans: de ſancto Petro in Lateranū tendens: anguſtiata peperit inter Coliſeum ⁊ ſanctum Clementem: ⁊ ibidem (vt dicitur) moritur. Hanc viam quādo Papa obliquat: dicit̄ a pleriſq; ꝙ ꝓpter deteſtationem facti hoc fiat. Nec ponitur in Cathalogo Pontificum: propter muliebrem ſexum quātum ad hanc difformitatem.

AD ſanctam Mariā nouam. Iſta eccleſia eſt contigua templo: quod dicitur Eternitatis. In Natiuitate domini noſtri Ieſu Chriſti multa miracula apparuerunt in eo. Nam templū pacis Rome conſtructum: vt dicit Innocentius. iij. propter pacem: que. xij. Annis Rome fuit: Appollo Rome conſultus/reſpondit: Nō caſurum donec virgo pareret: funditus ea nocte corruit. Item in dicta Eccleſia eſt vna imago beate Marie virgi-

nis in vno tabernaculo:quam beatus Lucas diſ
cipulus Chriſti depinxit in Troade grecie:quaꝫ
Angelus de franga panisſecum Romam detulit
in dictam eccleſiã:que tempore Honorij.iij.tota
per incendia cõſumpta/diſpoſitioni iſti⁹ imaginis
nulla leſio facta fuit.Sũt in prenominata eccleſia
reliquie videlicet:De fragmentis quando domi
nus noſter Jeſus Chriſtus cibauit quinqꝫ millia
hominũ de.v.panibus ordeaceis.Sunt ibi infra
altare in choro ſepulta corpora ſanctorum ſcilicet
ſancti Nemaſij tribunij patris ſancti Juſtini: ſcti
Simphoriani: ſancti Olimpi: ſancti Exemperij:
ſancte Lucille:ꝛ multe reliquie adducte de Ci
miterioſancti Calixti.Eſt ibi ſepulta quedam do
mina Romana nobilis nomine Frãciſca:deo de
uota:cuius ſepultura eſt cãcellata ferro:ꝛ deaura
ta:que vſqꝫ huc nõ eſt canonizata:ꝛ nomen eius
in libro vite ſcriptũ eſt.Titulus Cardinalis.

AD ſanctos Coſmam ꝛ Damianum.Jn iſta
Eccleſia ponuntur infraſcripta metra muſai
ca arte ſuperius in pariete.

Aula dei claris radiat ſpetioſa metallis
In qua plus fidei lux pretioſa micat
Martyribus medicis populo ſpes cetera ſalutis

Venit ꝛ ex ſacro creuit honoꝛe locus
Obtulit hec diuino felix antiſtes dignum
Manus ꝛ etherea viuat in aere poli.

¶ Quicunqꝫ viſitauerit iſtam venerabilē ſanctoꝝ martyꝝ Coſme ꝛ Damiani eccleſiam habet omni die Mille annos de indulgentia/datā a beato Gregoꝛio papa pꝛimo. Et ipē beatus Gregoꝛius conſecrauit Altare maius iſtius eccleſie: ꝛ poſuit ſub illo Altari coꝛpoꝛa ſanctoꝝ martyꝝ Coſme ꝛ Damiani: ꝛ plurimoꝝ ſanctoꝝ coꝛpoꝛa: quoꝝ nomina habētur in vna tabula circa dictū altare.

AD ſanctam Mariam Libera nos a penis inferni. Sanctus Silueſter Romanꝰ Pontifex: a quo Conſtantinus Imperatoꝛ a Lepꝛa liberatus/ꝛ baptizatus eſt: conſecrauit hūc locum. Que capella beate Marie virginis vocatur/Libera nos a penis inferni. Et dictus ſanctus Silueſter conceſſit omnibus ꝛ ſingulis vere penitentibus ꝛ confeſſis/ad dictum locum venientibus: ac elemoſinam pie largientibus.xj. Millia annoꝝ de indulgentia.

AD ſanctā Mariā de conſolatione eſt imago beate Marie que multa facit miracula: ꝛ eſt in eadē eccleſia plenaria remiſſio omniū pctōꝝ in

die dñica.q.mensis Junij a primis vesperis vsq3 ad secũdas vesperas a papa Sixto.iiij.cõcessas.

Ad sctã3 Mariã de gratia:hic est vnũ hospitale vbi quotidie fiũt elemosine pro infirmis ⁊ egrotantibus per societatem Romanoꝝ.

Ad carceres beati Petri apostoli retro Capitoliũ. In hac venerabili ecclia est cõcessa a Romanĩ. Pontificibus vere penitẽtibus ⁊ confessis visitãtibus dictã ecclesiam: ac largientibus suas elemosinas quottidie tertie partis oĩum peccatoꝝ remissio: ⁊.cc.Annoꝝ indulgentia. Necnõ voluerunt dicti summi pontifices dictã indulgentiam in diebus festiuis duplicari. Ite3 in dicta ecclesia est Fons:qui miraculose apparuit quando beati apostoli Petrus ⁊ Paulus stabãt ĩ dicto loco incarcerati. De cuius fontis aqua baptizati sunt per manus dictorum Apostolorum sanctus Processus ⁊ Martinianus:qui custodiebant in carcere dictos apostolos. Corpora vero dictoꝝ martyrũ sunt in dicta Ecclesia sepulta.

Ad sanctũ Adrianũ retro Capitolium ⁊ prope. Anno dñi. M.ccxviij.pontifica.dñi Gregorij pa. Anno.j. Indictiõe.j.mẽsis Januarij die xviij.inuẽta sunt corpora btõꝝ Marij ⁊ Marthe

⁊ reliquie ſancti Adriani ſub maiori altari: ⁊ corpora ſanctoꝝ trium pueroꝝ in Abſidie ſupra colūnam recōdita per magiſtrum Pelagium Epiſcopum Albaneñ. ⁊ dominum Stephanum eiuſdem eccleſie Diaconū Cardinalem/cū clericis ipſius Eccleſie: videlicet Bartholomeo Preſbitero/⁊ Paulo diacono Romanī. Nomina plurimorum Epiſcopoꝝ/Subdiaconoꝝ/clericoꝝ/⁊ reliquiaꝝ patent in vna ſculptura in choro predicte eccleſie. Item ad ſupplicationē dicti dñi Stephani Cardinalis Diaconi/Pauli ⁊ Oliuerij: dñs Gregorius Papa. xj. hanc eccleſiam edificauit. Actum Anno/Die/Menſe/⁊ Indictione vt ſupra.

Ad ſanctum Marcum in Regione Pinee: ſunt multe venerabiles reliquie: que feſtiuis diebus ponuntur ſuper Altare in vna Capſula: quarum nomina patent in vna cedula circa ipſaꝫ capſulam: vt vnuſquiſqꝫ deuotus legere poſſit. Quam eccleſiam Paulus papa. ij. a fundamēto renouauit: maximiſqꝫ Indulgentijs eam dotauit: videlicet omnes ⁊ ſinguli: qui eandem eccleſiam in octaua ſanctiſſimi corporis domini noſtri ieſu chriſti: ⁊ in Epyphania domini a primis veſperis vſqꝫ ad ſecūdas veſperas incluſiue: Etiam qui a

Feria ſecunda ebdomade Sancte nñcupate pro-
xime ſequutura/vſqʒ ad Feriam tertiam Reſur-
rectionis dñice immediate ſequeñ·tribus cõtinuis
aut interpellatis diebus/ſaltem ſemel in die: per-
ſonaliter ⁊ deuote viſitauerint annuatim· Et pro
ſpiritualibus ac temporalibus ipſius Eccleſie or-
namentis hmõi manus porrexerint adiutrices:
omnium ſuorum peccatoꝝ plenariam remiſſionē
⁊ indulgentiam conſequentur·

Ad ſanctos Apoſtolos in regione Colũne·
Hec eſt venerabilis eccleſia in honorem·xij·
Apoſtoloꝝ primo a Conſtantino fundata: ⁊ poſt
modum ab Hereticis fuit deſtructa· Pelagius ⁊
Joannes ſummi Pontifices eam in gradum pri
ſtinum reſtaurantes/multoꝝ ſanctoꝝ corporibus
ac indulgentijs exornarunt: Corporibus apoſto-
loꝝ Philippi ⁊ Jacobi iunioris in maiori altari
recõditis· Jn dextera parte Eugenie virginis: ⁊
aliorum martyrum corpora· Jn ſiniſtra vero cor-
pus Sabini martyris· Colophiuʒ beati Thome
Apoſtoli· Altaria ſacra ſeruant pedem Philippi
Brachiũ ſancti Jacobi zebedei: Coſtã Laurẽtij
Spatulã ⁊ brachiũ ſancti Blaſij: Beatoꝝ apl'o-
rum martyrũ/ſuprapoſita feneſtra reponit ſemper

In ſexta feria quattuoꝛ tēpoꝝ:Et·v·feria:dñica In
albis:ac dñica qua canitur/ Canite tuba· Statio
eſt in ea pꝛimo kal'·Maij·Et in ſolemnitatibus ſu
pꝛadictoꝝ ſanctoꝝ remiſſionibus a Pōtificibus
Romànis conceſſis / ſatis dinoſcitur pꝛemunita·
Statio in quadrageſima/ꝛ titulus Cardinalis·

AD ſanctam Mariam inuiolatam in regione
Tregi·In iſta eccleſia eſt Oꝛatoꝛiū: in quo
beatus Lucas depinxit quattuoꝛ imagines vir
ginis Marie:Unā ad ſui deuotionez in eo ſtatu
quo beatus Lucas habuit notitiā ipſius virginis
benedicte:ideo cū annulo in digito depinxit: que
manet vſq; in hodiernum diem in dicto oꝛatoꝛio
Et quia multa miracula beata virgo Maria ī di
cta imagine operabatur:xp̄iani ad eam confluen
tes ad dictam eccleſiā veniebant:ꝛ refecti gratia/
leti ad pꝛopꝛia reuertebantur·Uocabatur autem
Oꝛatoꝛium ſancti Pauli ꝛ Luce·

AD ſanctum Marcellum in regione Tregi·
In iſta ecclia eſt Monaſteriū ſeruoꝝ beate
virginis·Eſt in iſta eccleſia vna ſepultura poꝛphi
retica:in qua recondita ſunt coꝛpoꝛa Sanctoꝛum
virginū ꝛ martyꝝ Digne ꝛ Merite:ꝛ Brachiū
ſancti Mathie apoſtoli·Que omnia tēpoꝛe San

ctiſſimi dñi noſtri pape Caliſti·iij·a populo Romano viſa ſunt·Hic eſt ſepulta ſancta Felicitas cũ ſeptem filijs·Statio ⁊ titulus Cardinalis·

Ad ſanctum Silueſtrum in regione Colũne requieſcũt corpora ſanctoꝝ ⁊ ſanctaꝝ:quoꝝ notitia natalitiorum patet in vna ſcriptura longa Oſtendit̃ in iſta eccleſia caput ſancti Joannis baptiſte·Reliquie ſancti Laurentij·Una petia de cappa ſancti Franciſci·Et plures alie in die ſcti Joannis baptiſte ⁊ ſancti Silueſtri oſtenduntur quaꝝ nomina in oſtenſione reuelantur·

Ad ſanctũ Laurentium in lucina in regione Campi Martis·Anno incarnationis dñice M·cxcvj·Pontificatus domini Celeſtini pape tertij·Anno eius ſexto·Indictione·xiiij·menſis Maij:dedicata fuit hec Eccleſia per manus eiuſdem dñi Celeſtini:cum quo interfuerunt Archiepiſcopi Eboraceñ·ac Cerentineñ·Sipontinus·Epiſcopus Albaneñ·Octauianus Oſtieñ·Petrus Portueñ·Joannes Viterbieñ·Nicolaus Simphonieñ·⁊c·⁊ tota curia Cardinaliũ/Preſẽte huic eccleſie Cinthio Cardinali·Facta aũt eſt hec dedicatio ad honorẽ dei ⁊ beati martyris Laurentij:cũ deuotione totius populi Romani

adiacentium populo cũ tanta ſolẽnitate ⁊ gloria: quanta hactenus nec recognita nec viſa fuit. Hec ſunt reliquie: que ſunt recõdite ſub maiori altari. Due ampulle cum adipe ⁊ ſanguine ſancti Laurentij: ⁊ vas plenũ de cremata carne ſancti Laurentij. Gauſape/quo Angelus terſit corpus eius. Craticula ſup̱ qua aſſatus fuit ſctũs Laurẽtius. Et corpora beatoꝝ martyrum/Alexandri Pape Euẽtij: Theodoli: Seuerine: Pontiani: Euſebij Vincentij: Peregrini: Gordiani: ⁊ nomina plurimorum ſanctorum ⁊ reliquiarum patent in dextera parte chori litteris ſculptis.

Ad ſanctũ Triphonem: eſt eccleſia contigua Eccleſie ſancti Auguſtini. Eſtqꝫ ibi ſtatio in Quadrageſima ⁊ indulgentia.

Ad ſanctum Auguſtinũ in Regione Cãpi Martis: eſt vna eccleſia noua nũc a fundamentis pulchre erecta ⁊ conſtructa. Hic eſt ſepultura ſancte Monice. Eſtqꝫ caput ſancte Monice ⁊ caput ſctẽ Ruffine. Hic eſt principalior imago inter omnes imagines: quas depinxit ſctũs Lucas: quam ſemper quocũqꝫ ierat ſecum portauit. Et eſt repta in ſepultura ſancti Luce circa caput eius. Et vocatur/Sancta Maria virgo virginũ:

⁊ mater omniū· Etiā per totam vrbem Romanā
claruit miraculis tempore Innocentij pape octa-
ui· Anno dñi M·cccclxxxv·

AD ſanctū Appollinarem requieſcūt corpo-
ra ſanctorum martyrum Euſtratij: Mardarij
Eugenij: Oreſti: ⁊ Auentij ſub maiori altari· Sta
tio in quadrageſima/ ⁊ ſedes Cardinalis·

AD ſanctam Mariam de populo ad portam
Flamineam: que hac de cauſa hoc nomine
appellatur/ ſcilicet de populo· Nam tp̄e Paſca-
lis vbi nunc altare maius eſt/ erat quedam arbor
Nucis: alias arbores in altitudine p̄cellēs: ī qua
demones latitabāt· Neronis corpus cuſtodiētes
Qui omnes tranſeuntes per prenominatam por-
tam Flamineam trucidabant: ⁊ penitus ſuffoca-
bant· Audiens autem hoc Sanctiſſimus Papa
Paſcalis predictus: omni populo indixit ieiuniū
Etenim cum Clero in oratione perſiſtēs: deuote
ſupplicando: vt Deus ⁊ beata virgo Maria di-
gnarentur populum Romanum a tam inhuma-
niſſima ⁊ terribili Peſte liberare: ac cui placeret
quid faciēdū/ miſericorditer relaxaret· Cui tertia
nocte apparuit beata virgo Maria bis alloquēs
cum dixit· Paſcalis ſurge ⁊ egredere ad locum:

q̄ui Flaminea porta dicitur: iuxta quam arborem
Nucis reperies/alias arbores altitudine precel-
lentem: Quam truncari facias/⁊ penitus eradica-
ri: ⁊ in eodem loco meo nomini facias Eccleſiam
fabricari. Qui cum euigilaſſet/ſtatim dictū locum
acceſſit/congregata multitudine populi/ac cleri ⁊
Prelatoꝝ/proceſſionaliter dictam arborē prece-
pit inſcindi/atq; radicitus eradicari. Mox vt ex-
titit arbor eradicata: manibus ꝓprijs ibi altare fū-
dauit: ⁊ poſtmodū in ſui conſecratione certis reli-
quijs inſigniuit: ⁊ miſericorditer indulgētias pro-
mulgauit. In cuius cōſecratione omnibus deuo-
te accedentibus: ⁊ ſuas elemoſinas largientibus
iuxta ſuaꝝ virium poſſibilitatē: ſupradictus papa
Paſcalis conceſſit a feria. vj. poſt tertiā Dn̄icaȝ
quadrageſime vſq; ad octauā paſce pro quolibet
die. M. annos/⁊ totidem quadragenas/ob reue-
rentiam virginis glorioſe. Quā Sixtus papa. iiij.
de nouo a fundamēto renouauit: ⁊ tam maximis
indulgentijs dotauit: videlicet Omnes ⁊ ſinguli
qui eandem eccleſiā in Natiuitatis/Purificatio-
nis/Annūtiationis/Viſitationis/⁊ Aſſumptiōis
Marie virginis feſtiuitatibus/a primis veſperis
vſq; ad Secundas veſperas ſingulis earundem

feſtiuitatibus. Et qualibet die ſabbati ſingularum ebdomadarum .xl. plenariã omniũ ſuoꝝ peccatoꝝ remiſſionem ⁊ veniam conſequantur. In eadem Eccleſia ſunt q̃plures venerabiliſſime Reliquie quarum nomina nimis eſſet enarrare.

Ad ſanctam Bibianam: eſt locus qui vocabatur ab antiquo tempoꝛe Urſipileati: moderno vero tpe Monaſterium ſancte Bibiane. Item anno a natiuitate dñi. M. Honoꝛius papa iij. Pontificatus ſui Anno .viij. Menſis Martij vj. feria ante Dominicam paſſionis/ cum magna ſolemnitate hãc eccleſiam in honoꝛem beate Bibiane virginis ⁊ martyꝛis conſecrauit/remiſſione trium annoꝝ ⁊ trium quadragenarum a die conſecrationis: quam tertia die ante ipſam Dñicam paſſionis ſtatuit celebꝛãdã: vſq; ad octauã ipius annuatim ſingulis diebus ad eam deuote venientibus indulgendo. In iſto loco plantauit Sancta Bibiana vnã herbam: qua pulueriʒata homines a moꝛbo caduco curantur. Quomodo ſuſcipiendus eſt ille puluis ponitur in ſcriptis. Fuerũt in iſto loco ſepulta .v. millia coꝛpoꝛa ſanctoꝝ martyrum/abſq; paruulis ⁊ mulieribus. Et ibidẽ eſt indulgentia maxima: vt in Cronicis veraciter enar

ratur. Sunt etiam ibi ſexcenta millia annorum in
dulgentie in feſto Omnium ſanctorum.

Ad ſanctũ Euſebium eſt monaſteriũ: in quo
ſunt. vij. M. cccc. ꝛ. liiij. quadragene vere in
dulgentie cõceſſe omnibus viſitãtibus: ꝛ manus
porrigẽtibus adiutrices. Nomina multoꝝ ſctõꝝ
quoꝝ corpora in iſta eccleſia ſancti Euſebij recõ-
dita ſunt/poſſunt legi in vna tabula ſcripta ſcdm
ordinem. Statio ꝛ titulus Cardinalis.

Ad ſanctũ Matheũ in via vbi progreditur
de ſancto Joanne in Laterañ. ad eccleſiam
ſancte Marie maioris. Ibi ſunt. M. anni indul-
gẽtiaꝝ/ꝛ tot quadragene/ꝛ remiſſio ſeptime ꝑtis
omniũ peccatoꝝ. Quas confirmarunt Honorius
Alexander ꝛ Innocentius Pontifices.

Ad ſanctum Julianum ex oppoſito Eccleſie
Sancti Euſebij. Hic prope videntur adbuc
ab antiquo Idoloꝝ imagines poſite. Sunt in iſta
eccleſia ſancti Juliani fratres Carmelite. Notan
dum eſt/ꝙ ibi fit vna aqua benedicta cũ reliquijs
Sanctorum Juliani ꝛ Alberti: que curat omnes
febricitãtes: ꝛ etiam alias infirmitates: qui ieiuni
ſumunt cum tribus Pater noſter/ ꝛ totidẽ Aue
Maria: ad laudem omnipotẽtis dei: glorioſe vir

ginis Marie: ⁊ ſctõꝝ Juliani ⁊ Alberti: vel vnã Miſſam ad honorẽ prenominati ſancti Alberti legant/vel legi faciãt. Quorum ſanctorum feſtiui tates celebrantur die ſeptima Auguſti.

AD ſanctum Uitum ad Macellos. Jn iſta eccleſia eſt vnus Lapis marmoreus/ferreo cancello circundatus: ſuper quo trucidata ſeu interfecta ſunt vltra mille corpora ſanctorũ martyrum. Habenturq́ in predicta eccleſia. vj. millia annorum/ ⁊ totidem quadragene. Jtẽ in ſupradicta eccleſia habetur talis gratia per merita ſanctorũ Uiti ⁊ Modeſti atq́ Creſcentie: q̄ quicunq́ leſus vel morſus ab aliquo Cane rabido vel furioſo: vel a quouis alio animali: Panem tinctum in oleo ſancti Uiti comederit/ ipſius ſancti meritis ab inſtanti liberabitur.

AD ſanctam Praxedem. Temporibus ſanctiſſimi ac beatiſſimi apoſtolici dñi Paſcalis Pape introducta ſunt veneranda ſanctorũ corpora in hanc ſanctam ⁊ venerabilem Eccleſiam beate xpi virginis Praxedis: que predictus pontifex diruta ⁊ cimiteriũ/ ſeu corporis iacentiã auferens: ſub Altari ſummo proprijs manibus collocauit: in Menſe Julio: Die. xx. Jndictione. x.

In Capella Libera nos a penis inferni: ⁊ oꝛtus
paradiſi/eſt Columna:ad quam ligatus fuit dñs
noſter Jeſus xp̄s in paſſione ſua·Et ſuper dictã
columnã ſunt coꝛpoꝛa ſanctoꝝ martyꝛum Valen
tini ⁊ Cenonis·Et in medio Capelle ſub lapide
rotundo ſunt coꝛpoꝛa·xl·martyꝛum·Et in ſiniſtra
manu eſt lapis:ſuper quem poſitum eſt plumbum
cum quo colũna fuit mutuata:quam mulieres tã
gunt/quia dictam Capellam intrare non poſſunt
ſub iſto lapide ſunt ſepulti·xl·ſummi Pontifices
⁊ quottidie ſunt ibi indulgentie·xij·M·annoꝛum
⁊ totidem quadragenarũ:⁊ remiſſio tertie partis
omnium peccatoꝝ·In medio eccleſie vbi ferrum
circundat lapidem rotũdum: ſub illo lapide dicit
eſſe ſanguis ſanctoꝛum Martyꝛum:quem beata
Praxedis cũ quadam ſpongia colligẽs in hunc
puteum lapide rotũdo concluſum infundebat: ⁊
multa ſanctoꝝ coꝛpoꝛa in ipſo celauit: per quoꝛũ
merita concedat nobis deus celoꝝ regna· Item
in hac ſupꝛadicta venerabili capella eſt altare ſuꝑ
quo Paſcalis papa pꝛedictus celebꝛauit quinqꝫ
miſſas pꝛo quadã anima defuncta:quibus finitis
viſibiliter vidit illam deferre beatam virginem in
gremium omnipotentis dei:vt euidenter patet in

pariete dicte Capelle ſupra feneſtram ferream.
Quo miraculo viſo auctoritate apoſtolica dimiſit
q̄ ſi quis celebrari fecerit: extrahat vnā animam
de purgatorio.

Ad ſanctum Martinum in mōtibus: temporibus dn̄i Sergij Pape iunioris in ſacro altari beati Silueſtri preſulis: et beati Martini cum beato Fabiano et Stephano et Sottere martyribus; ac ſummis Pontificibus: inſimulq; Aſterio cum ſanctiſſima filia eius: ſanctorum Ciriaco etc.
De pluribus corporibus ſanctorum habet ſculpta vna bulla in marmore ad dexteram partem chori ſummi altaris prenominate eccleſie. Item iſti ſequentes verſus ſunt ſcripti litteris aureis / ſiue opere muſaico triplici circulo in circuitu parietis ſupra ſummum altare iſtius Eccleſie.

Sergius hanc cepit preſul quam cernitis aulam
Romane ſedis diuino tactus amore
Cenobium ſacrum ſtatuit monachoſq; locauit
Regina qbus Martinus ouās Silueſter et alm9
Qui moriens nullum potuit conferre decorem
Perfecit ſolers melius q̄ʒ ante manebat
Qui dn̄o aſſiduas valeant perſoluere laudes
Preſulgent gaudentq; ſicq; cum Chriſto

Sed moꝛ papa Leo quart⁹ vt culmina ſumpſit
Atq; pie totam picturam oꝛnauit honeſte
Talibus ⁊ donis quoꝛum tempoꝛe meritis
Hec tempoꝛa dicata coꝛuſcant.

AD ſanctū Ciriacum retro Termas: eſt vna ecclesia nunc ruinata: vbi quondam erat ſtatio ⁊ indulgentia: ſed tempoꝛe Sixti pape quarti hec omnia tranſlata ſunt in eccleſiam ſancti Quirici apud Turrim militie.

Inſtaurata videlicet cum Quiritus matre iulita
Que fuerunt longa diruta templa die
Pꝛincipe ſub Sixto delubꝛis nulla vetuſtas
Hic reficit pontes/menia/templa/vias.

¶ Sunt ſub altari maioꝛi recōdite reliquie de pluribus martyꝛibus: quoꝝ nomina habētur ſcripta apud pꝛedictum altare.

AD ſanctam Suſannam apud Termas. Ibi ſunt ſepulta coꝛpa ſancte Suſanne/ ⁊ patris eius. Eſt ibi clauſtrum oꝛdinis ſancti Auguſtini. Statio in Quadrageſima/ ⁊ titulus Cardinalis.

AD ſanctam Potentianam. In iſta Eccleſia ſancte Potētiane ſoꝛoꝛis ſancte Pꝛaxedis requieſcunt vltra tria millia coꝛpoꝛa ſanctoꝝ martyꝛum i cimiterio Pꝛiſtille. Et papa Simplicius

conſecrauit hanc eccleſiam: ⁊ conceſſit pro quolibet corpore deuote eam viſitātibus indulgētias vnius anni/ ⁊ vnam quadragenā/ ⁊ tertie partis peccatoꝝ remiſſionez. Papa Celeſtinus/ Bonifacius/ Clemēs/ Gregorius/ Urbanus/ ⁊ Alexāder: quilibet iſtoꝝ cōceſſit indulgētias: que omni die legi poſſunt in vna tabula ſcripta. Jtē ī prima capella huius eccleſie retro ſummū altare verſus meridiem celebrauit ſanctus Petrus apoſtolus primitias ſuas. Et in maiori Capella verſus meridiē eſt Puteus: in quo reconditus eſt ſanguis trium milliū Martyrum. Et in ea capella vocata ſancti Paſtoris/ quidā ſacerdos miſſaz celebrās infeſtatione diaboli agitatus: in eleuatione ſancta dubitabat ibi eſſe verum Corpus domini noſtri Jeſu Chriſti: ⁊ ſtatim Hoſtia de altari ſuper lapidem marmoreum cecidit. Sacerdos videns hoc miraculum/ pauit: ⁊ manibus maxima cum reuerētia hoſtiam ſuſcepit: que ibidem ſupra lapidem miraculoſe ſue magnitudinis ſignū reliquit: quod cancello ferreo obductum eſt: vt quottidie videri poteſt. Et ex hoc miraculo Sacerdos credidit id quod antea dubitabat. Statio in Quadrageſima ⁊ Titulus Cardinalis.

Ad ſanctam Jndolam eſt clauſtrum mulierũ in quod raro intrant mulieres ⁊ alij hoies.

Ad ſanctũ Vitalem eſt vna ecclia per Sixtũ papam. iiij. reſtaurata tempoꝛe ſuo anno Jubilei. Eſt ſtatio ⁊ titulus Cardinalis.

Ad ſanctũ Laurentiũ paliſpne: inter palatia Decij imperatoꝛis iſta eccleſia eſt cõſtructa Hic eſt locus martyꝛij/vbi aſſatus eſt btũs Laurentius. Sepulturaqꝫ exiſtit beate Bꝛigide: que fuit Regina regni Suetie. Jbi ĩ pꝛenoĩata ecclia ſancti Laurẽtij plures reliquie oſtẽdunt̃ feria. v. Quadrageſime: quarũ nomina habentur in vna tabula ſcripta. Una pars craticule: Bꝛachiũ ſcti Laurẽtij. Jtem in vno criſtallo certi Carbones quibus aſſatus eſt beatus Laurentius: qui clare videri poſſunt: etiã oſſa ſancti Laurentij. Statio in quadrageſima. Et eſt clauſtrum mulierum.

Ad ſanctam Eufemiam. Jſta Eccleſia eſt in medio iſtaꝝ eccleſiaꝝ ſancte Potentiane/⁊ ſancti Petri ad vincula/inferius ĩ ſtrata vbi itur ad ſanctã Mariã maioꝛem. Eſt clauſtrũ mulierũ. Que pꝛenominata ſancta Eufemia pꝛoiecta fuit in puteum: in quo ſerpentes ⁊ ſcoꝛpiones erãt: ⁊ illeſa ab eodem puteo gratia xp̄i exiuit.

AD ſanctum Laurentiū in carcere:in eadem
ſtrata: in qua prenominata Eccleſia ſancte
Eufemie eſt prope. Dicitur etiā ad ſanctū Lau
rentium ad fontes. Eſt etiam clauſtrum monialiū
Ibiq̃ ſanctus Laurentius ſanctum Ipolitum ⁊
Lucillum baptizauit: ⁊ eos fidem Chriſtianam
docuit.

AD ſanctum Petrum ad vincula in monte.
Hic eſt ſtatio in Quadrageſima/ ⁊ Titulus
Cardinalis. De reliquijs ⁊ indulgentijs iſtius
Eccleſie infraſcripta metra exponunt.

Hoc domini templum Petro fuit ante dicatum
Tertius antiſtes Sixtus ſacrauerat olim
Ciuili bello deſtructum poſt fuit ipſum
Endoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rurſus ſacrauit papa beatus
Corpora ſanctorum condens ibi Machabeoꝝ
Appoſuit Petri pretioſa vincula ferri
Illuſtris mulier que detulit ab Hieruſalem
Et quibus eſt Petrus Neronis tēpore vinctus
Auguſti menſis celebrantur feſta Kalendis
Quiq̃ huc acceſſerint lauantur crimina cuncta.

¶ Itē de hijs ⁊ pluribus reliquijs ponit̃ pulchre
in tabula/vbi plenius quiſq̃ poteſt intelligere.

Ad ſanctam Mariam Ara celi prope Capitolium in mõte qui dicitur mons Tarpeius vbi aſcẽditur per.c.&.xxviij.gradus. Ubi nũc eſt Eccleſia/ante fuit palatiũ Octauiani: cui Sibilla (quem Romani vt deum adorare volebant) circulum aureum cira Solem oſtendit: & in eodem virginem puerum in brachio tenentem/dicens ei Hic maior te eſt. Poſtea cõſtruxit ibi vnũ altare: & vocauit illud Ara celi Oblationẽ fecit/ & adorauit vnigenitũ dei filium. Ad iſtud altare ponuntur ſequẽtes verſus ſculpti in medio duarum columnarum marmorearum.

Luminis hanc almã matris: qui ſcandis ad aulã
Cunctarum prima: que fuit ab orbe ſita
Noſtras q̃ Ceſar tunc ſtruxit Octauianus
Hanc Aram celi ſacra cum proles pater ei.

¶ Sũt in iſta eccleſia infraſcripte reliquie. Eſt ibi ſepulchrum ſancte Helene: que fuit Mater Conſtantini. Hic ſepulti ſunt ſanctus Habundus: ſanctus Artenius: ſanctus Habũdantius. Ibidẽ eſt imago beate Marie virginis: quam ſanctus Lucas depinxit in ea diſpoſitiõe & forma dum ſtetit ad crucem domini noſtri Jeſu xpi. De cuius virtute poſſunt legi in vna tabula poſita circa iſtam

ſmaginem miracula multa· Jtem ante choꝛum eſt
vnus lapis rotundus circūdatus paruo cancello
de quo lege iſtos verſus·
Chꝛiſticole cuncti deuota mente tenete
Tempoꝛe Gregoꝛij ſculptus eſt lapis iſte
Angelicis pedibus ex bonitate Jeſu·
¶ Sūt in iſta ecclīa fratres oꝛdinis ſcti Frācíſci·
AD ſanctos Angelos in regione ſc̄i Angeli
ibi eſt ſepultus ſanctus Simphoꝛioſus cum
ſocijs ſuis· Jbi ſunt etiam reliquie: que ponuntur
diebus feſtiuis ſup altare· Qui Ro· vꝛbis eſt Se
natoꝛ offert omni Anno huic eccleſie vnū calicē·
AD ſanctam Mariam ſuper Mineruam in
regione Pinee· Jn iſta eccleſia ſunt fratres
oꝛdinis ſancti Dominici· Ratio nominis iſtius
eccleſie patet in hijs verſibus ſequentibus·
Romanꝰ hic populus coluit delirādo Mineruā
Nunc ibi chꝛiſticolam colit oꝛthodoxa Mariam
Jllius iam deperijt vndiqꝫ ſapientia fallax:
Vera per hanc mundo regnat ſapientia chꝛiſtus
Jlla ſubacta iacet/hec ſublimiſſima regnat·
Jlla ſuis penam/hec nobis pꝛemia confert·
¶ Sūt in pꝛenominata ecclīa infraſcripte reliquie
De crinibus ⁊ veſtimētis beate Marie virginis

De tribus Patriarchis Abꝛaã/Iſaac/⁊ Iacob
De Daniel pꝛopheta. Item ſocietas Romano-
rum Ciuium multas elemoſinas ibidẽ facit pau-
peribus ⁊ oꝛphanis.

AD ſanctã Mariam rotundam/ olim templũ
omniũ Idoloꝝ erat/nunc in honoꝛem beate
virginis Marie/eſt dicata ⁊ conſecrata/⁊ Oium
ſanctoꝝ. Tertia ⁊ Septima diebus mẽſis Maij
eſt ibi Statio ⁊ perdonantia. In diebus feſtiuis
beate Marie virginis/ ⁊ Omnium ſanctoꝛũ eſt
ſtatio ⁊ perdonantia. In choꝛo ſub altari ſepulta
ſunt coꝛpoꝛa ſanctoꝝ Raſij ⁊ Anaſtaſij.

AD ſanctã Mariam magdalenã in Regione
Columne: ibi ſocietas Confallonis multa
opera penitentie facit.

AD ſanctum Euſtachium in Regine ſancti
Euſtachij. Anno incarnationis dñice. M.c
xcvj. Anno. vj. Celeſtini pape. iij. Indictiõe. xiiij.
in Dominica qua cantatur/ Modicum: dedicata
eſt eccleſia ſancti Euſtachij: cum tribus altaribus
Et eſt conſtructa per dictum papam. Coadiuto-
res aũt fuerũt hi Epiſcopi/Octauianus Oſtieñ.
Petrus Gallocia Poꝛtueñ. Ioãnes Albaneñ.
⁊ Petrus Archiepiſcopus Agerenſis. Nomina

plurimorum Epiſcoporum aſſiſtentium ponitur in ſculptura inſtrumenti. In eadem Eccleſia ſunt he reliquie. De ligno ſancte Crucis dñi noſtri Jeſu Chriſti: De ſanguine ipſius: De ſpinea corona: De veſtimentis eius: De coſta ſancti Andree: De carbonibus ſancti Laurentij: De reliquijs ſancti Euſtachij: Theopiſte vxoris: filiorũ Theopiſte ⁊ Agapiti. Ponũt etiã certe capſule cum reliquijs ſuper altare in feſtiuitatibus.

Ad ſanctũ Saluatorẽ apud campũ Martis/ circa templum Martis. Hic eſt vna imago Saluatoris: que dicitur Pietas.

Ad ſanctam Mariam mõtis celi in regione Regule. Hic eſt ſepulta ſancta Nimpha virgo: ſanctus Mancilianus Eps. apud iſtã Eccleſiam ſunt notabiles reliquie ⁊ indulgentie.

Ad ſanctũ Martinellum in regione Regule Gualterus monach' S. Saluatoris reatiñ. tpe Honorij pa. iij. a fundamẽto reedificauit Eccleſiã iſtã. Hic eſt de veſtimẽto ⁊ tunica: quã btã virgo contexuit filio ſuo Jeſu xpo/ ⁊ creuit ſecũ.

Ad ſanctũ Andream in eadẽ regione: medie vie campi Flore ⁊ platee iudeorũ. Itẽ anno a natiuitate Chriſti. M. ccccxlvij. fuerunt inuẽte

digne reliquie in vna pelui ⁊ vno vitro:que ſtete runt pluſq̃ ·cc· Annis in iſto loco:ſicut patefacie bat ſcriptura cum iſtis reliquijs reperta·

AD ſanctum Blaſium ad Annulū in regione Regule·Hic eſt Annulus ſancti Blaſij:quē detulit in dignitate Epiſcopali manu ſua· Sūtq̃ plures reliquie in iſta Eccleſia:que in die ſancti Blaſij ⁊ alijs feſtiuitatibus monſtrantur/ita vt bene videri poſſunt·

AD ſanctam Barbaram in regione Parionis·Jn maiori altari iſtius eccleſie ſunt poſite he reliquie·De capite ⁊ velo ſancte Barbare De veſtimento virginis Marie/ Bartholomei Apli/Margarete/Felicis/Loticij/Chriſtofori/ Sebaſtiani/Alexij/Marij ⁊ Marthe:de interula Dalmatica ſcti Laurētij/ Apoſtoloꝝ Philippi ⁊ Jacobi/Petronelle/de capillis ſancte Marie Magdalene·De plurimoꝝ ſanctorum reliquijs ⁊ indulgentijs habetur in ſcriptis ad altare maiꝰ Etiam ſcribitur legenda beate Barbare metrice pulchre poſita·

AD eccleſiam ſancti Jacobi Hiſpanoꝝ nūcupatam de vrbe:conceſſit Jnnocentius papa viij·plenariam remiſſionem omnium peccatorum

omnibus ⁊ ſingulis:qui eandē Eccleſiam in feſto eiuſdem ſancti Jacobi apoſtoli/a primis veſperis vſqꝫ ad occaſum ſolis ipſius diei feſti deuote viſitauerint annuatim.

Ad ſanctam Mariam de anima:eſt Hoſpitale Alamanorum:in quo cum maxima deuotione ac diligentia diuina celebrantur officia. Et ſunt huic eccleſie conceſſe multe indulgētie. Cuilibet quoqꝫ Alemano vtriuſqꝫ ſexus datur tribus noctibus inibi hoſpitium.

Ad ſanctam Mariaꝫ de Pace:quā Sixtus Papa.iiij.de nouo a fundamēto edificauit: Eamqꝫ maximis indulgentijs dotauit: videlicet: Omnes ⁊ ſinguli:qui eandem eccleſiam ſingulis feſtiuitatibus beate Marie virginis/ſcilicet:Annuntiationis/Viſitationis/Niuis/Aſſumptionis Natiuitatis/Conceptionis/⁊ Purificationis/a primis veſperis vigilie vſqꝫ ad occaſuꝫ ſolis feſtiuitatum earundem: Necnon quolibet die ſabbati totius quadrageſime per totam diem deuote viſitauerint:pro qualibet earundem feſtiuitatum ⁊ dictorum dierum ſabbati quo predictam Eccleſiaꝫ viſitauerint:plenariam remiſſionem ⁊ veniā omnium peccatorum conſequantur.

Ad ſanctũ Laurentiũ in Damaſo/in regiõe Parionis apud campũ Flore. Eccliam iſtã fundauit btũs Damaſus papa primus/ ⁊ dicauit Ponitur in feſtiuitatibus ſuper altare vna capſa eburnea decorata:in qua plures capſule cum reliquĳs ſanctorum:quorum nomina vnacũ iſtis capſulis in vna cedula ſcripta ponuntur. Etiam vnũ biccerium grande vitreũ:ex quo in die ſancti Damaſi homines ſumũt potum/ad honorem prenominati ſancti Damaſi: cuius virtute omnes homines confidunt ſe de Febribus liberandos. Titulus ⁊ Sedes Cardinalis.

Ad ſanctum Blaſium de panneta/in medio campi Flore/⁊ pontis ſancti Angeli/in via que dicitur Florida via. De iſtius eccleſie indulgentia ⁊ reliquĳs iſti ⁊ plures alĳ verſus ſculpti in lapide verſus portam dant intelligere.

Hoc fuit inceptum renouari tempore templum
Urbis Alexandri Romane preſulis anni
Annus erat eius duodenus/⁊ ipſe ſecundus
Annus millenus geminus tunc ſeptuagenus
Tempore quo verbum concepit virgo supernũ
Annus in Auguſto currebat menſe peruſto
Sexta diadena fuerant/Indictio dena.

Abbas Dominicus meritis ꝛ nomine dignus
Iſtam domum quidem cepit compleuit ꝛ idem
Condidit hic lignum Crucis venerabile dignũ
Et veſtem diue genitricis quippe Marie
Andree ſancti/Blaſij/Darieqꝫ Criſanti.

Ad ſanctũ Celſum in regione Pontis: vbi nũc eccleſia eſt/fuerũt edes patris ſcti Celſi qui cum ſancto Juliano ꝛ Baſiliſſa corporalit translatus eſt ad Eccleſiã ſancti Pauli apoſtoli.

Ad ſanctã Mariam tranſpontinã. Jn iſta eccleſia cernũtur adhuc ille due Columne in quibus beati apoſtoli Petrus ꝛ Paulus ligati fuerũt ꝛ flagellati: quas omnes homines poſſunt pro deuotiõe quottidie attingere. Jtem in porta media iſtius eccleſie reperiũtur iſta ſculpta. anno dñi. M.cxxx. tempore dñi Gregorij Pape. viij. Anno eius tertio. Die ſecũda menſis Februarij: Tyberis creuit vſqꝫ ad hoc ſignale crucis: quod adhuc videtur in prefata porta.

Ad ſanctum Jacobũ in medio vie ſancte ad ſanctum Petrum/ꝛ Caſtelli ſancti Angeli. hic dicit̃ eſſe lapis ſupra altare ſupra quẽ oblatus fuit xp̃s in tẽplo/ qñ Symeõ eũ ſuſcepat in vlnas ſuas dicens/ Nunc dimittis ſeruũ tuum dñe ꝛc.

Siſtitur in templum puer ⁊ Symeonis in vlnas
Accipitur cui danda quies nam lumina ſerui
Conſpexere deum clarum iubar omnibus oꝛtū.

Ad ſanctam Catherinā/ non remote de platea ſancti Petri. Hic fuit clauſtrum mulierum. Itez eſt ibi de Oleo: quod de ſepultura ſancte Catherine fluxit. Etiam de lacte: quod ſanguinis loco de ſancto coꝛpoꝛe eius fluxit quādo decollata fuit.

Ad ſanctum Spiritum eſt Hoſpitale: in quo fiunt magne elemoſine ⁊ miſericoꝛdie opera infirmis. Etiam omnes oꝛphani infantuli congregantur ibi/ ⁊ nutriuntur. Quod hoſpitale Sixtus papa. iiij. de nouo a fundamento maximis ſtructuris renouauit: Magnamq̧ Confraternitatem in eodem oꝛdinauit: Ad quam ipſe ſe manu ſua pꝛopꝛia cum pluribus Cardinalibus inſcripſit. Et cōceſſit omnibus ⁊ ſingulis: qui intrant/ ⁊ ſe ad eādem Confraternitatem inſcribi faciunt: ꝙ eligere poſſint Confeſſoꝛem idoneū: qui eos abſoluere poſſit ab omnibus peccatis: etiam a caſibus papalibus ſedi Apoſtolice reſeruatis/ ſemel in vita: ⁊ in moꝛtis articulo totiens quotiens oppoꝛtunuz fuerit: vt plenius cōtinetur in quadā bulla deſup

confecta. Eſtqȝ proxima die Dominica Antonij ⁊ Penthecoſtes ibi ſtatio ⁊ indulgentia. Eſt ibi brachium ſancti Andree. Digitus ſancte Catherine: qui clare in vna monſtrātia videri poteſt. Et plures alie reliquie.

IN capella Campi ſancti. Hic ſepeliūtur omnes peregrini ⁊ pauperes cuiuſcūqȝ generationis. Sunt ibi multe indulgentie ⁊ reliquie.

AD ſanctum Pancratium per portaȝ Aureā extra muros tranſtyberim. Iſta Eccleſia circumquaqȝ prophireticis lapidibus ſatis pulchre eſt decorata. Sunt hic recondita corpora infraſcripta videlicet: Sub Altari maiori requieſcit corpus ſancti Pancratij Epiſcopi ⁊ martyris: ⁊ corpus ſancti Pancratij Militis ⁊ martyris ſub altari: quod eſt a capite huius Eccleſie: ⁊ ad dexteraȝ requieſcit corpus ſancti Victoris martyris vnde dicebat̃ eccleſia ſanctoꝝ Victoris ⁊ Pancratij martyꝝ. Sub altari: quod eſt in medio eccleſie requieſcūt corpora ſanctorum Martyrum Malchi ⁊ Madiani: Corpus ſancte Gotheris virginis. Itē in ea permanet nobile Cimiterium nominatum Caleopodij Preſbiteri ⁊ martyris: In quo quidem Cimiterio eſt ſepulchrum beati

Calixti Pape ⁊ martyris: in quo permanſit per multos annos corpus eius. Demum tranſlatum eſt ad ſanctam Mariam transtyberim: ⁊ Canonici ipſius eccleſie quottidie faciunt cōmemoratio nem de eo. Juxta quam eccleſiam ſancte Marie videlicet verſus portam Portueñ. eſt proxima eccleſia ipſius ſancti Calixti. Eccleſia vero ante dicta ſancte Marie per ipſum Calixtum conſtru cta fuit. Requieſcūt inſuper reliquie ſeu corpora ſanctorum martyrum ⁊ virginum in predicta ec cleſia: quorum nomina ſcripta ſunt in libro vite. Que quidem corpora videri poſſunt manifeſte ⁊ tangi: ſed nullatenus tranſponi: quia excommu nicatio Papalis eſt: niſi fiat ex licentia ſpeciali Sanctiſſimi domini noſtri Pape: nec voluntate ipſorum Monachorum in eadem eccleſia ⁊ mo naſterio perſiſtentium.

¶ Stationes in Quadrageſima.

¶ In die Cinerū/feria.iiij.ad ſanctam Sabinam.
Feria quinta ad ſanctum Georgium.
Feria ſexta ad ſanctos Joannem ⁊ Paulum.
Sabbato ad ſanctum Triphonem.
¶ Dominica prima ad ſanctum Joannem in La teranū.⁊ ad ſanctum Petrum.
Feria ſecunda ad ſanctum Petrum ad vincula.
Feria tertia ad ſanctam Anaſtaſiam.
Feria quarta ad ſanctam Mariam maiorem.
Feria quinta ad ſanctū Laurentiū in paliſperna.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos.
Sabbato ad ſanctum Petrum
¶ Dñica ſecunda ad ſanctā Mariam in nauicula
Feria ſecunda ad ſanctum Clementem.
Feria tertia ad ſanctam Balbinam.
Feria quarta ad ſanctam Ceciliam.
Feria quinta ad ſanctā Mariam ad fontes olei.
Feria ſexta ad ſanctum Vitalem.
Sabbato ad ſanctos Petrum ⁊ Marcellinum.
¶ Dñica tertia ad ſanctū Laurētiū extra muros
Feria ſecunda ad ſanctum Marcum.
Feria tertia ad ſanctam Potentianam.
Feria quarta ad ſanctum Sixtum.

Feria quinta ad ſanctos Coſmā & Damianum.
Feria ſexta ad ſanctum Laurentium in lucina.
Sabbato ad ſanctam Suſannam.
¶ Dñica quarta ad ſanctā Crucem in Hieruſalē
Feria ſecunda ad quattuor Coronatos.
Feria tertia ad ſanctum Laurentiū in Damaſo.
Feria quarta ad ſanctum Paulum.
Feria quinta ad ſanctum Silueſtrum.
Feria ſexta ad ſanctum Euſebium.
Sabbato ad ſctm̄ Nicolaum in carcere tulliano.
¶ Dominica quinta ad ſanctum Petrum.
Feria ſecunda ad ſanctum Griſogonum.
Feria tertia ad ſanctum Quiricum.
Feria quarta ad ſanctum Marcellum.
Feria quinta ad ſanctum Appollinarem.
Feria ſexta ad ſctm̄ Stephanū in Celio monte.
Sabbato ad ſctm̄ Joannē ante portam latinam.
¶ Dñica ſexta ad ſanctū Joannem in Lateranī.
Feria ſecunda ad ſanctam Praxedem.
Feria tertia ad ſanctam Priſcam.
Feria quarta ad ſanctam Mariam maiorem.
Feria quinta ad ſanctum Joannem in Lateranī.
Feria ſexta ad ſanctam Crucem in Hieruſalem.
Sabbato ad ſanctum Joannem in Lateranī.

¶ Officia in Paſcha ad ſctām Mariā maiorem
Feria ſecunda ad ſanctum Petrum.
Feria tertia ad ſanctum Paulum.
Feria quarta ad ſanctū Laurentiū extra muros.
Feria quinta ad ſanctos Apoſtolos.
Feria ſexta ad ſanctam Mariam rotundam.
Sabbato ad ſanctum Joannem in Laterañ.
¶ Dominica in albis ad ſanctum Pancratium.
¶ Sunt etiā ſpeciales ſtationes in quadrageſima ad ſanctā Mariam de populo omni die a medio quadrageſime vſq ad octauam Paſce aperitur ꝛ oſtenditur imago beate Marie virginis.
¶ Itē.xx.die Martij eſt ſtatio ad ſanctā Crucez in Hieruſalem. Iſto die poſſunt intrare mulieres Capellam ſancte Helene/ꝛ nō alio tempoꝛe per totum Annum.

¶ Stationes poſt Paſcha.

¶ Item in die Sancti Marci cōueniunt omnes Reliquie per totam Romam:ꝛ fit vna generalis pꝛoceſſio de eccleſia ſancti Marci vſq ad ſanctū Petrum.
In ebdomada rogatioñ.feria.ij. ad ſctm̄ Petrū.
Feria tertia ad ſanctum Joannem in Laterañ.
Feria quarta ad ſanctam Mariam maioꝛem.

¶ In die Aſcenſionis dñi ad ſanctum Petrum.
Illo die oſtenditur ordinarie vultus ſanctus.
¶ In die Penthecoſtes ad ſanctum Petrum.
Feria ſecunda Penthe. ad vincula Petri.
Feria tertia Penthe. ad ſanctum Anaſtaſium.
Feria quarta quattuor tempoꝝ ad ſctãm Mariã
maiorem ⁊ ad ſanctum Petrum.
Feria quinta ad ſanctũ Laurentiũ extra muros.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos.
Sabbato ad ſanctum Petrum.
¶ Stationes quattuor tẽpoꝝ menſis Septẽbris.
Feria quarta ad ſanctam Mariam maiorem.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos.
Sabbato ad ſanctum Petrum.
¶ Stationes in Aduentu.
¶ Dñica prima ad ſanctam Mariam maiorem.
Dñica ſecunda ad ſanctã Crucem in Hieruſalẽ.
Dñica tertia ad ſanctum Petrum.
Feria quarta quattuor tempoꝝ in Aduentu ad
ſanctam Mariam maiorem.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos.
Sabbato ad ſanctum Petrum.
Dñica quarta ad ſanctos Apoſtolos.
In vigilia Natiuitatis dñi ad S. Mariã maiorẽ